

Veni

DOSTAVA NA DOM ali OSEBNI PREVZEM

Tel **05 6416 333** / mobi **041 684 333**

malice in kosila / od ponedeljka do petka med 10.00 in 18.00 uro

Pizzeria NAPA
dostava na dom
05 641 5140

Kako nastanejo otroci in druge zgodbe

Šola na daljavo ni preprosta reč. Starši smo bili prisiljeni nase prevzeti del odgovornosti izobraževanja svojih otrok, ki smo se mu z vpisovm v sodobno družbo z veseljem odpovedali. Hvala da obstajaš, internet!

(Aljoša) Kaj imata skupnega človek in leščur? Na prvi pogled malokaj, a prvi pogled je pogosto zavajajoč. Z leščurjem si vsekakor delimo nekega skupnega prednika, in naj to zveni še tako nenavadno in anti-kreacionistično, ampak šele pred kakšnimi 550-650 milijoni let so se naše evolucijske poti ločile. On kraljuje med mehkužci v vodi, mi se na obali krehamo, čigavo je kaj. In koliko.

Z leščurjem imamo še nekaj skupnih točk. Na primer to, da smo oboji trenutno žrtve patogena. Mi se na svoj način ukvarjamo z epidemijo korone virusa, o kateri vemo vedno več in še vedno skoraj nič, za začetek niti to ne, kako se proti njej uspešno boriti. Leščurji pa so žrtve zajedavca imenovanega *Haplosporidium pinnae*. Gre za parazita, ki se je pojavil pred vsega štirimi leti in v tem času na veliko pomoril skoraj celotno populacijo te školjke, zadnja leta pa se je uspel prihitati tudi do naših vod. Govori se o 80% pomoru celotne populacije leščurjev, morda celo več.

Težko bi govorili o tem, da je leščur pač manj prilagodljiv od človeka in si takšno usodo zasluži, saj je v takšni obliki prisoten dlje časa od nas in sem prepričan, da je preživel že marsikatero „korono“. In čeprav se njegov problem zdi objektivno hujši in težje premostljiv od našega, pa ima leščur vsaj to srečo, da med evolucijo ni prišel do briljantne zamisli, da bi izumil računalnike, ki razmišljajo ne za nas, ampak namesto nas in internet, ki nas je vse v trenutku povezal, kot eno veliko družino, z vsemi pozitivnimi in negativnimi poledicami.

In tako kot je internet lahko koristen, je po svoje tudi zoprni. Pa pustimo

Foto: Kaja Felda

mo vsaj enkrat na stran vse novodobne infektologe, ki najbolje vedo, kako se z epidemijo spoprijeti, in se raje osredotočimo na resnični problem interneta. Namreč, da je populaciji staršev med epidemijo dal v dar neprecenljivo darilo: šolo na daljavo.

Šola na daljavo je vrhunski izum *homo sapiensa*, s katerim je uspel preprečiti katastrofo dvo ali več tedenske luknje v znanju svojega naraščaja, zaradi katere bi taisti naraščaj lahko nosil posledice v svojem odraslem življenju. Na srečo imamo internet in smo starši lahko prevzeli delikatno delo izobraževanja lačne mladeži, ki bi bila ta čas sicer prisiljena v neizogibni dolgčas pred televizorji, tablicami, telefoni, igralnimi konzolami in, kot opažam skozi okno svoje dnevne sobe, ukrepom navkljub, tudi dolgčasu, ki ga prinašajo ulica, kolesa, skiroji, nogome-

tne žoge in plesanje ob spremljavi tictoc inštruktorjev.

Starši tako lahko vsako jutro sedemo za mizo s svojim ali svojimi najljubšimi otroki in umirjeno, spokojno, nič kaj živčno razlagamo o seštevanju dvomestnih števil do stotice, množenju, deljenju, pa o tem, kaj je vejica in kdaj jo uporabimo, kdaj je čas za veliko začetnico, kateri so letni časi in zakaj jih imamo, katera orodja uporabljajo kmetje, kaj je zelenjava in kaj sadje, katere barve moramo kombinirati, da dobimo oranžno in predvsem zakaj si je Ana želela bratca in kako je prišlo do njega. Ta zadnja je za starše, še ne najstnikov, posebej priljubljena tema.

Ponedeljek zjutraj. Čas, ko bi se moral ukvarjati s službo in z njo povezanimi preprostimi težavami. V tedenskem načrtu prebereš, da boš ob virtualni uri spoznavanja okolja radovednemu dečku moral predavati na

temo „od spočetja do rojstva“. Neprecenljivo. „Ne, očka ni peljal mame v porodnišnico, ker je dobila „odpadke“. „Ne, to je inkubator. Z B-jem, ne z L-jem, lepo prosim“. „Tako je. Z mamo sva se močno, ampak res močno stisnila.“ „Ja, res si prav ti tisto semenčice, ki je zmagalo na tekmovalstvu. Bravo!“

V življenju se zgodijo trenutki, ko se zaveš, da imaš srečo. Mi jo imamo z našim šolskim sistemom, ki ni idealen, ker nič ni popolno, ampak ga imamo. Šolski sistem je nase prevzel tisti del odgovornosti staršev, katere mu se z veseljem odpovemo: splošnemu izobraževanju otrok. In za to spoznanje se moramo zahvaliti koroni. Tako kot ji bomo v prihodnje hvaležni, da tisti, ki ga bo „spohal“, ne bo več trdil, da on že ni mogel biti, ker ga ne voha. O ne. Nevarneje je danes trditi, da prdca ne vohaš, kot pa priznati krivdo. A to je že druga zgodba.

INTESA SANPAOLO BANK

MANDRAČ

NAROČNINA - SPOROČILA - MALI OGLASI
tel. 040 211 - 434 / urednistvo@mandrac.si

Zakaj bi pisali, če lahko tvitamo?

Vsak resen časopis ima dopisnika v glavnem mestu. In ga imamo tudi mi. Že res, da je vsak vikend "doma" v Izoli, a vendarle. Zoran Odić je upokojeni a ne odpisani novinar z veliko začetnico. Tisti, starega kova. Vsak teden za Mandrač prinaša zanimiva spoznanja,

Znanje je bogastvo. To je edina resnica. Ne razumem, kaj tam neki akademiki, kaj tam neka civilna družba znanstvenikov, družboslovcev, naravoslovcev in podobnih nebodigatreba, ima proti znanju, ki je bogastvo.

Zakaj so proti nekaterim ljudem, ki so, med drugim, prav tako ljudje z akademskimi naslovi, ki so profesorji na univerzi, najpogostejše lastnimi, ki predavajo na številnih fakultetah, ki jih sami osnujejo, vse pod znanim geslom "univerzo v vsako slovensko vas." In zdaj si želijo, da se jim podaljšajo koncesije, čeprav nimajo vseh pogojev, ki jih zahteva zakon. Ker znanje je bogastvo.

Bogastvo za naše

Posebej za "naše," še od časov Demosa, ko so si prvi "naši", kot pravi osamosvojitelji, izmislili svoje univerze in fakultete. Ki so lepo živeli in živijo od proračuna. Na primer: Nova univerza v lasti

družine Jambrek je v letu 2019, po podatkih MiZŠ, z znanjem poslovala, kar pomeni dobila iz proračuna: Mednarodna fakulteta za družbene in poslovne študije – 1.045.208,16 evrov, Evropska pravna fakulteta – 1.102.424,63 evrov, Fakulteta za državne in evropske študije – 875.353,38 evrov. Drobiž v primerjavi s tem je dobila Fakulteta za uporabne študije Borisa Rončevića: le 469.396,19 evrov.

Šolnina za enega študenta je 2.000 evrov na leto. Pa da niti ne naštevamo naprej, znanje je bogastvo. Kar so se prepričali vrhunski intelektualci, ki so se šolali, ali pa so doktorirali na teh vrhunskih znanstvenih trgovinah, dr. Dejan Kaloh, dr. Anže Logar, dr. Vinko Gorenak, dr. Bogdan Poklukar, danes tako aktivni v slovenski politiki pod okriljem velike stranke največjega vodje, ki načrtuje še svoj muzej. Upam, da bo muzej počakal do trenutka, ko bodo te fakultete končali ali na njih doktorirali Aleš Hojs, Franc Kangler, Žan Mahnič in podobni osamosvojitelji in nasledniki osamosvojiteljev. Ki to znajo dobro unovčiti. Ker to so samo oni. Drugih ni. In jim je res mesto v muzeju, le da se tega ne zavedajo. Takih, ki napredek znanosti in tehnološki napredek izkoriščajo zoper znanosti in napredka, je okoli nas in med nami ogromno.

Od osamosvojiteljev do osame

Tako kot tudi izkoriščajo demokracijo, njene institucije in njena pravila kot mehanizem njenega uničenja in za izvajanja strahovla-

de, kakršne poznamo iz bližnje zgodovine. V času vsesplošnega razvoja znanja in dostopnosti do informacij, jim uspeva promoviranje neznanja, mitov in legend in vse, kar temu nasprotuje, je samo velika prevara, laž in zarota. Tako vsaj tvitajo, ker pisanje jim očitno ne gre. Velemojster te rabote na svetovnem nivoju je ameriški predsednik Trump, v Evropi pa je častno prvo mesto od Orbana prevzel slovenski muzejski premier Janša. Voditelji in poglavarji vseh nevednežev tega sveta, ki jih spoštujejo, slavijo, obožujejo kot vsemogočne, sposobne uničiti vse zakone in vsa pravila tega sveta, vključno z zakonom težnosti. Pripravljeni so uničiti vse in vsakega, ki nasprotuje njihovim interesom, njihovi patološki in psihopatološki ljubezni do oblasti nad državo in ljudmi, s policijo, vojsko, vodnim topom, pripravljeni so proglasiti za nerazumnega vsak dosežek človeškega uma, vsako resnico preobrnejo v laž. Čeprav imajo doktorate, so nepismeni.

Pisanje ni tviitanje

So ljudje iz časa preden je pisava, naj bo to klinasta ali hijeroglif-ska, da o abecedi in azbuki niti ne govorimo, nastala in ostala. Ne znajo pisati, zato tvitajo. Ne znajo niti brati, saj branje je utrujajoče. Ker pisanje je kot večšina, odvisna samo od ene reči - od večšine pisanja. Pišejo se stavki. Pisati ne pomeni nič drugega kot misliti. Nered v mislih je posledica nereda v glavi, nered v glavi je posledica nereda v človeku, nered v človeku je posledica nereda v družbenem okolju v katerem živi. Takšnim ljudem so Rolling Stones napisali pesem »Sympathy for the Devil.« Pa niso nič vedeli o covidu. Mislili so na tiste ljudi, ki sejejo sovraštvo in laži, na ljudi, ki smo jih volili, ki nam vladajo. Do kdaj? Poslušati je treba.

Zoran Odić

Razstavni protest ali protestna razstava

Kolesarski protesti so se ta petek prelevili v vseslovensko ulično razstavo s pomenljivim naslovom: Izbruhi zablode Maršala Mwita. Razstavo so pripravili v Ljubljani, Piranu, Kopru, Mariboru, Celju, Slovenskih Konjicah, Slovenj Gradcu, Radovljici, Sežani, Mengšu in še nekaterih krajih, tudi v Izoli. Kot so povedali aktivisti, so z razstavo predstavili škodo, ki jo Janez Janša povzroča s svojim povsem neodgovornim delovanjem na družbeni platformi Twitter.

V Izoli je razstava bila na ogledu na treh lokacijah - na Lonki, na pešpoti med Delfinom in San Simonom ter na Parencani.

MANDRAČ je tednik Izolanov

Naslov: Veliki trg 1, 6310 Izola, TRR: 1010 0002 9046 354
tel. 040 211 434

elektronski naslov: <http://www.mandrac.si>;

email: urednistvo@mandrac.si

Odgovorni urednik: Aljoša Mislej

Uredništvo: Aljoša Mislej, Drago Mislej, Davorin Marc, Primož Mislej (foto)

tehnični urednik: Davorin Marc email: sektor.tehnika@mandrac.si

Tednik izhaja v nakladi 2000 izvodov, cena 1,50 EUR. / Četrtna naročnina: 18 EURO.

Založnik: GRAFFIT LINE d.o.o., Izola; tel. tel. 040 211 434 / Prelom: Graffit Line

Vpis v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS, pod zaporedno številko 522.

21 okuženih v Domu upokojencev

Neokuženost stanovalcev izolskega Doma upokojencev, seveda, ni mogla trajati v nedogled. Po direktorici, ki je prva odšla v samoizolacijo, so v tem tednu odkrili prisotnost virusa pri 21-tih oskrbovancih. Hujših primerov zaenkrat še nimajo..

Epidemiološka slika Slovenije se v zadnjem tednu ni nič izboljšala. Število okužb je še vedno izjemno visoko, delež okuženih testov pa celo nekaj višji kot pred tem.

Samo v torek je bilo 2015 novih primerov v državi, tako da imamo zdaj že skoraj 20.000 aktivnih primerov bolezni. Od tega je hospitaliziranih 1275 ljudi, 209 jih potrebuje intenzivno nego, 152 pa se bori s pomočjo respiratorjev. Obalno-Kraška regija je še vedno tista z najmanjšim indeksom v državi, a se tudi ta počasi dviga. Izola je v torek beležila 6 novih okužb, in število le teh se je dvignilo na 75. Za primerjavo, v Kopru imajo 194 primerov okužbe, v Piranu 104, v Ankaranu pa 17. Podvojitev je napovedana v 23 dneh, a to je odvisno tudi od tega, kako se bomo (ali pa se ne bomo) pazili.

Najtežje je v domovih

Virus je najbolj prizadel starejšo, rizično populacijo, najhuje pa je v domovih za starejše. In kljub temu, da so v Izoli, kot še marsikje drugje, omejili oziroma povsem prepovedali obiske, se je ta vrnil vanj. Kot so nam sporočili iz Doma upokojencev Izola, so od

prve okužbe s covidom 19, 11. novembra, do torka, zabeležili 21 potrjenih okužb med stanovalci. Okuženi pa sta tudi dve delavki doma.

Sporočajo tudi, da se brisi še naprej jemljejo, tako stanovalcem, kot tudi zaposlenim.

Rdeča in siva cona

Zaradi varnosti so v domu vzpostavili dve coni, rdečo in sivo. A zaradi velikega števila okužb so ob pomoči koordinatorke, Občine Izola in še nekaterimi drugimi akterji iskali dodatne možnosti za namestitev stanovalcev, ki so pozitivni. Kot eno izmed možnih lokacij zunanje rdeče cone so tako predvideli Dom paraplegikov, središče zdravja in počitnic v Pacugu. Pridobili so tudi že pozitivni sklep pristojnega ministrstva in začeli seliti stanovalce. Preseljenih je bilo zaenkrat šest oseb. Sporočili so tudi, da je zdravstveno stanje vseh stanovalcev s potrjeno okužbo na Covid 19 stabilno, brez izrazitejših znakov okužbe.

SZI

AM

Kaj smemo in kaj ne?

**Pregled sprejetih ukrepov za za-
jezitev koronavirusne bolezni**

Od 13. novembra:

- so podaljšani vsi ukrepi, sprejeti pred dvema tednoma;
 - je dovoljeno zbiranje le ožjim družinskim članom ali članom skupnega gospodinjstva (in ne več 6 osebam, kot je veljalo doslej);
 - je izrecno prepovedano konzumiranje hrane in pijače na javnih površinah.
 - je začasno ukinjen javni promet, vključno s šolo vožnje (pri čemer so izvzete taksi službe),
 - o sklenitvi zakonskih in partnerskih zvez odloča minister, pristojen za delo, družino in socialne zadeve;
 - vstop v Slovenijo ne bo mogoč brez napotitve v karanteno za lastnike nepremičnin, zemljišč ali bivalnih plovil v sosednji državi;
 - izjema, in to le štirinajsturna, ostaja za čezmejnega delovnega migranta, dvanajsturna za nujne poslovne razloge;
 - prehajanje meje iz družinskih razlogov zaradi vzdrževanja stikov z ožjimi družinskimi člani bo brez karantene mogoče le v EU in schengenskem območju.
- V obdobju zaprtja bo dovoljeno delovanje za:
- prodajalne, ki prodajajo večino-
ma živila, blago za osebno nego in čiščenje, vključno s prodajo kmetijskih pridelkov na kmetiji, pri čemer se kot izjema ne šteje prodaja oblačil, obutve in tehničnega blaga v teh prodajalnah;
 - lekarne;
 - prodajalne z medicinskimi in ortopedskimi pripomočki;
 - tržnice;
 - kmetijske prodajalne;
 - bencinske servise;
 - banke in zavarovalniške storitve;
 - pošte;
 - dostavne službe;
 - servisne delavnice, v katerih se opravlja popravila in vzdrževanje motornih vozil ter koles;
 - dimnikarske storitve (pod posebnimi pogoji);
 - gradbena dela na nenaseljenih gradbiščih (pri čemer ne sme biti stika s potrošniki);
 - trafike in kioske za prodajo časopisov in revij;
 - osebni prevzem blaga ali hrane.

Odločali bodo decembra

Še mesec dni nas loči do razglasitve zmagovalca med slovenskimi mesti, ki se potegujejo za prestižni naziv Evropska prestolnica kulture 2025. Pripravljalna ekipa bo oddala mednarodni komisiji kandidaturno knjigo 24. novembra, odločitev o izboru pa bo znana konec decembra.

Priprava vsebine projekta Piran-Pirano 4 Istria 2025 (skrajšano PI2025) je trajala več kot dve leti. Pri tem je sodelovalo preko 50 kulturnih ustanov in zavodov, profesorjev s področja kulturne znanosti in mednarodno uveljavljenih strokovnjakov, svoja mnenja in pobude je podala tudi širša javnost, občanke in občani štirih istrskih občin. H kandidaturi Pirana so kot enakopravne partnerice že v samem začetku pristopile tudi občine Koper, Izola in Ankaran. Projektu so se pridružili še številni mednarodni partnerji, ki so se s podpisom memoranduma zavezali k finančni podpori projekta, med drugim mesta hrvaške Istre z Istrsko županijo in občine Trst, Milje ter Benetke, vključno z regijo Veneto.

Občina se bo odrekla nekaterim prihodkom

Drugače pač ne gre v trenutku, ko morajo tudi lokalne skupnosti pomagati občanom in gospodarstvu, da se pretolče skozi pandemijo in lažje pričakuje vrnitev v „normalno stanje.“ Tudi tokrat so svetniki prodali nekaj manjših in dve večji nepremičnini. .

Na 12. redni seji Občinskega sveta Občine Izola so svetniki za obdobje od 19. oktobra do preklica ukrepov oprostili plačila najemnin najemnike občinskih poslovnih prostorov in uporabnike javnih površin v občini za gostinsko ter trgovinsko ponudbo.

Uvodoma je Občinski svet s sklepom potrdil Istrsko kulturno strategijo Kultura.PIKA. Gre za prvo skupno strategijo štirih istrskih občin na področju kulture do leta 2030, ki je nastajala vzporedno s kandidaturo Pirana, Izole, Kopra in Ankarana za Evropsko prestolnico kulture v letu 2025. Tudi s kandidaturo v drugi fazi se je občinski svet seznanil in jo potrdil.

O patronažni službi

V nadaljevanju so svetniki obravnavali vlogo Zdravstvenega doma Izola ter izdali soglasje k spremenjenemu ordinacijskemu času patronažne službe in nege na domu. Po navedbah patronažne službe je namreč za uporabnike njihovih storitev prijaznejši dopoldanski čas. Ne glede na urnik, ki je določen od 7. do 15. ure, bodo po potrebi izvajali zdravstvene storitve tudi v popoldanskem času in ob koncih tedna oziroma praznikih. Nekateri svetniki so tudi predlagali, da bi lahko za namen pomoči starejšim osebam na domu izkoristili možnost zaposlitve preko javnih del. Svetniki so nato podali soglasje k statutu Zdravstvenega doma Izola, ki je uskladen z aktom o ustanovitvi zavoda.

O športu

Obravnavali in potrdili so tudi predlog spremenjenega pravilnika o merilih za vrednotenje letnega programa športa v občini Izola. Sprememba se nanaša na povišanje števila ur programa, ki jih športna društva lahko izpeljejo za kategorijo ciciban. Hkrati sta bili določeni spodnja in zgornja meja udeležencev (8 oz. 20) v posamezni skupini športne vadbe. Svetniki so se še pozanimali, kaj bi lahko še naredili, da bi se več mladih vključilo v športna društva.

Kaj bo z nadzorom?

Nekoliko se je zapletlo pri predlogu Nadzornega odbora glede odobritve zunanjega strokovnjaka za pomoč pri nadzoru prodaje občinskih nepremičnin v letih 2018 in 2019. Izbrali so že nadzornico, strokovnjakinjo na tem področju Polono Pergar Gužaj, a svetniki si niso bili enotni ne glede svoje pristojnosti ob potrditvi zunanje revizorke, ne glede same pravne dikcije. Predsednik NO Milan Bogatič je predlagal, da se točka preloži na eno prihodnjih sej.

Kako bo pomagala Občina?

Občinski svetniki so potrdili predlog Sklepa o ukrepih zaradi epidemije nalezljive bolezni COVID-19. Ta določa oprostitev plačila najemnin za obdobje od 19. oktobra do preklica veljavnosti ukrepov najemnikom poslovnih prostorov Občine Izola in uporabnikom javnih površin v občini za gostinsko ter trgovinsko ponudbo, za katere velja prepoved (tudi delna) ponujanja in prodaje blaga in storitev. Obenem se ukine plačilo parkirnine na vseh plačilnih parkiriščih, z izjemo javnih parkirišč Lonka, Veliki trg in Za pošto, za obdobje od 13. novembra do preklica veljavnosti ukrepov. Za zagotavljanje kakovosti šolanja na daljavo se iz proračuna Občine Izola zagotovi 15.000 evrov za nakup računalniške opreme za potrebe osnovnih šol v občini. Prav tako se oprostijo plačila najemnine najemnikom gospodarskih privezov plovil za obdobje od 1. aprila do 31. maja 2020.

Urad za prostor in nepremičnine Občine Izola je podal v prvo obravnavo po skrajšanem postopku predlog

Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine Izola. Svetniki so potrdili ukinitve statusa javnega dobra na delu nepremičnine med Industrijsko cesto, hudournikom Morer in pešpotjo na zahodu. Nepremičnina, kasneje gradbena parcela, bo v lastništvu Občine Izola. V nadaljevanju so svetniki potrdili več pravnih poslov razpolaganja in pridobivanja stvarnega premoženja Občine Izola. Potrjena je bila prodaja posameznih parcel na območju med Kraško ulico, Prešernovo cesto in Bazoviško ulico.

Prav tako je bila potrjena prodaja zemljiške parcele na Šaredu, ki predstavlja zaokrožitev gradbene parcele v lasti fizične osebe, menjava zemljišča ob pešpoti med Ronkom in avtokampom Belvedere za zemljiški parceli ter nakup dveh zemljiških parcel, ki jih občina potrebuje za komunalno opremljanje naselja Šared. Svetniki so potrdili tudi prodajo dveh nezazidanih stavbnih zemljišč v območju vzhodnega dela industrijske cone, med kompleksom Mehano in lokalno cesto, do krožišča pri Petrolu. Območje je namenjeno proizvodnim, storitvenim, trgovskim, servisnim, poslovnim in skladiščnim dejavnostim ter je razdeljeno na več prostorskih enot. Je komunalno urejeno, zanj je Občina pridobila evropska sredstva, in je namenjeno razvoju mikro, malih ter srednjih podjetij, kar bo predstavljalo vstopni pogoj za javno dražbo oz. javno zbiranje ponudb. Zaradi navedenega bo za investitorje nižji tudi komunalni prispevek.

Komunala Izola je podala občinskemu svetu v obravnavo Predlog Elaborata o oblikovanju cen za pokopališko dejavnost in sprejem cenika za pokopališko dejavnost, ki so ga svetniki sprejeli, potrdili pa so tudi predlog za odpis neizterljivih terjatev v višini 128.624 evrov, ki zajema zapadle najemnine najemnikov neprofitnih stanovanj in poslovnih prostorov ter druge terjatve, katerih izterjava ni več mogoča.

SZJ/ur

Oranžna vina na Kitajsko

Na sejmu Wine to Asia v Shenzhenu se bo v petek s svojimi oranžnimi vini pod okriljem Orange Wine Festivala predstavilo 11 slovenskih vinarjev. Za poglobljeno mojstrsko degustacijo v vibriranjem azijskem mestu velja velikansko zanimanje.

Za predstavitev so bile pripravljene video vsebine in katalog v kitajskem in angleškem jeziku. Predstavitev bo vodil Ian Dai, kitajski vplivnež na področju promocije vin. V Shenzhenu se bodo predstavili: Batič, Burja in Guerila iz Vipavske doline, Emeran Reya, Marjan Simčič in Movia iz Brd ter Bordon, Korenika&Moškon, Polič, Rojac in Zaro iz Slovenske Istre. Epidemija je v Evropi in ZDA ustavila tudi številne načrtovane predstavitve vin. Živih, večplastnih stikov med vinarji ter kupci njihovih vin je bilo malo, tudi Orange Wine Festival je moral svoje aktivnosti v Sloveniji in na tujem preložiti na prihodnje leto. S Kitajske, kjer se je življenje v dobršni meri že vrnilo v utečene smernice, je prišlo privlačno vabilo za sodelovanje na eni največjih vinskih prireditvev v letošnjem letu. Wine to Asia je sejem, ki ga pripravlja veronski Vinitaly. Na njem se bodo letos s poglobljenimi degustacijami med drugimi predstavili Rioja, Franciacorta, Burgundija, Čile, Nemčija, Kitajska in Slovenija z izborom oranžnih vin. Predstavitev vin enajstih kleti iz treh primorskih vinorodnih okolišev bo v vse bolj uveljavljajoči se in prodorni niši sonaravno pridelanih belih maceriranih vin prva svoje vrste na Kitajskem. Zanj velja veliko zanimanje, celo nekajkrat večje od tehničnih možnosti na prizorišču.

Orange Wine Festival spomladi prihodnje leto, v ponedeljek, 19. aprila, načrtuje poglobljeno degustacijo z enodnevnim festivalom na sejmu Vinitaly v Veroni, v petek, 30. aprila, pa Orange Wine Festival s svetovno premiero dokumentarca o maceriranih vinih Call it Amber v Izoli in Kopru.

Proračun za leto 2021 počasi leze na papir

Predstavniki svetniških skupin so se včeraj seznanili z delovnim gradivom za pripravo proračuna Občine Izola za leto 2021. In 2022. Prihodki proračuna so ocenjeni na 24.699.978 oziroma 25.027.288 Eurov, seveda pa je marsikaj odvisno od „virusa“.

Gradivo za pripravo proračuna je še vedno v interni rabi, jasno je le naj bi iz dohodnine v naslednjih dveh letih prejeli nekaj več kot 9 milijonov, približno po milijon eurov naj bi dobili z najemninami za poslovne prostore in stanovanja, okrog 3.6 milijona pa s prodajo stavbnih zemljišč. Za vzdrževanje občinskih cest, parkov in zelenic in javnih površin bomo v naslednjih letih porabili skupaj okrog milijona, za čiščenje javnih površin okoli 400 tisočakov, za prireditve nekaj nad 200 tisoč, za promocijo Izole in TIC pa okrog 300 tisočakov.

Zanimivo je, da je umirjanju prometa namenjenih okrog 20 tisočakov letno, za organiziranje javnega prometa pa vsega 3.000 Eurov. Dokaj velik strošek je komunalno opremljanje Šareda, za katerega bo treba v tem in naslednjih letih odšteti po milijon in pol ali več.

Okrog 500 tisočakov je planiranih za gradnjo občinskih cest. Skoraj 700 tisočakov bo šlo za pristaniško infrastrukturo, slabega pol milijona pa za krožišče na Prešernovi, za katero se ne ve, kdo ga res potrebuje. Slabega 2 in pol milijona bo treba odšteti naslednje leto za investicije v ribiško infrastrukturo, slabega pol milijona bo namenjenega poplawni varnosti. V športne objekte bo treba vložiti okrog 250, v kulturni center pa kakšnih 150 tisočakov.

Vsekakor gre le za delovno gradivo o katerem bo še veliko govora, še posebej zato, ker se je hitro izjalovila zamisel o oblikovanju nekakšnega partnerstva za razvoj s katerim bi vse stranke in liste enakovredno vključili v pripravo najpomembnejših odločitev, kar proračun zagotovo je. In ker je nastajal po starem gre tudi pričakovati razprave, ki bodo takšne kot v časih najdemokracije.

ur

ŠPORT - ROKOMET

Butan plin Izola : Riko Ribnica 28:38 (15:21)

Butan plin Izola: Postogna (4 obrambe), Kocjančič, Alessio, Korošec, Smej, Gorela 3, Poberaj 4, Velkavrh 10, König 1, Nikolić 8, Čolić, Pernovšek 2, Demšar, Orbanić, Stopar, Mijatović. Trener: Fredi Radojkovič. Izključitve: Izola 2, Ribnica 6 minut; 7-m: Izola 8 (8), Ribnica 1 (1).

Potek dogodkov v 1. NLB ligi je pripeljal do tega, da so naši fantje na parket stopili po mesecu dni premora. Začetek tekme je bil zelo izenačen, saj so se domačini povsem enakovredno kosali z Ribničani. Po dvanajstih minutah je bil izid 7:7, zatem pa so Izolani napravili napad za prvo vodstvo. Padec zbranosti v njihovih vrstah so Dolenjci izkoristili in v dveh minutah pobegnili na tri gole razlike. Prednost so zatem do zaključka prvega polčasa po več zapravljenih napadih domačinov in siceršnje slabe obrambe Izole še podvojili. V drugem polčasu je naskok gostov tudi po zaslugi razpoloženega vratarja Ribnice sprva narasel na osem golov. Izolani so zatem uredili svoje vrste in ga z boljšim nastopom nekoliko znižali. Vendar so strelsko razpoloženi Dolenjci znova pobegnili, tako da se izolski rokometiški novemu porazu niso mogli izogniti.

»Naša igra v obrambi skozi vso tekmo ni bila dobra. Nismo izkoristili niti tistega, kar nam je v igri uspelo dobro. V napadu smo bili preveč počasni, stoječi, tekmece se v zadnjem delu tekme nismo uspeli niti fizično enakovredno upirati. Tudi druge ekipe imajo iste težave, zato ne more biti opravičilo, da nismo trenirali dva tedna. Moramo delati naprej,« je po dvoboju povedal Fredi Radojkovič, ki tokrat ni mogel računati na odsotna Vida Miklavca in Kristjana Juriča.

Izola je trenutno na lestvici na predzadnjem mestu pred Krko, s katero se bo v Novem mestu pomerila v naslednjem krogu.

Dekleta čakata dve tekmi

Izolske rokometiške so minuli vikend zaradi prestavljene tekme z Velenjem, ki bo v sredo 25. novembra, počivale. V soboto jih čaka doma srečanje s Ptujem, ki doslej še ni zmagal, tako da si lahko ob primeren nastopu Izolank obetamo nove točke. Izola je trenutno deveta.

Pomislek tedna

V nedavno sprejeti občinski prometni strategiji je posebno mesto namenjeno mestnemu javnemu prometu. Tudi bodoča turistična strategija govori o tem, v gradivu za proračun 2021 pa na tej postavki ni niti Evra. Bo javni promet potekal peš?

17. November 2020

Narobe svet

piše: Žanin Čopi

Velikokrat sem v zadnjem času slišala, da je to, kar se nam sedaj dogaja, nateg. Prevara. Nasprotujoča si mnenja strokovnjakov, ob tem, da gre na nek način za novo bolezen, še sprejemam, medtem ko mi nasprotja med besedami in dejanji ljudi na vrhu, povzročajo zaskrbljenost. Razlage, če se temu sploh lahko tako reče, za sprejem odločitev ne čutim kot pojasnila in priporočila, ampak kot ukazovanje in zastraševanje. V načinu posredovanja informacij preko video medijev zaznavam od ljudi, ki so vzeli v roke »škarje in platno« do nas ostalih, prezir in pričakovanja, da bomo izkazovali poslušnost in ubogljivost. In ne vem, ali vse skupaj ni primerno zastavljeno ali ima kdo ob epidemiji še kakšne drugačne želje po uveljavitvi. Če je prvo, lahko vse skupaj poskušam razumeti tudi skozi nepoznavanje, dvome, veliko odgovornost odločiti v imenu vseh, če je drugo, potem bi temu rekla preračunljivost in na kratko zloraba.

Na pomen te besede sem zelo pozorna. Hkrati pa čutim, da je ta beseda sedaj prešla v dejanja in postala rdeča nit našega vsakdana. Vsaj večine nas. Drži pa, da dogajanja, ki jih sama povezujem z zlorabo, drugi doživljajo drugače, na različne načine. Ko vse to zadnji mesec opazujem z razdalje, imam občutek, da se v teh razmerah zdaj veliko ljudi počuti zlorabljeni. Jezimo se ob večini, kar sam virus, pa tudi bolezen, prinašata. Počutimo še nemočne. Zame je najhujši občutek, da sem obravnavana kot nevredna ali nesposobna lastnih razmišljanj, morda (čeprav dvomim) zaradi pretiranega posploševanja nekaterih dejanj posameznikov.

In ponovno se znajdem v razmišljanju o moči. Ne o tej moči, da bi se potrudili ustvariti okolje, ki bi bilo za vse vsaj približno enako dobro oziroma ustrezno, ampak o tisti drugi moči, ki si jo nekdo vzame, da uveljavlja svojo voljo. Po oblasti? Precej verjetno zgleda, da je mamljivo vzeti pravico v svoje roke, odločati v imenu vseh in ukazovati, predvsem tistim, za katere meni, da se nad njimi lahko dvigneš, prevladaš. Jaz bi temu rekla zloraba položaja, zloraba zaupanja ljudi.

Zavzemam se za medsebojno izmenjavo mnenj in iskanje sporazuma, dogovora, da je za vse vsaj približno sprejemljivo. Blizu mi je velika širina ljudskih izražanj, tudi če so odklonilna, če je potem moč najti skupni imenovalac za dobro vseh nas. Jasno je, da bodo vedno neka manjša odstopanja v zadovoljstvu, saj smo si različni in prav v različnosti je čar... nisem pa pristaš žaljivih zapisov, ker mi to vzbuja nelagodje. Tokrat pa se mi tudi tišina ne zdi najboljša. Skrbi me, da so za to tišino ljudje, ki so vajeni potrpeti, ki so to sprejeli in tako skušajo zgolj preživeti. Ker so najverjetneje v stiski, ki je ni opaziti, ker svojega počutja ne razkrivajo, tega ne želijo ali ne zmorejo.

Pravijo, da je veriga tako močna kot njen najšibkejši člen. Kaj pa to pomeni v prenesenem pomenu, predvsem pa v resničnosti danes, tukaj in zdaj? Ne, nisem pozabila na ljudi v stiski, verjamem, da večina nas ne. Sem pa prepričana, da bi se na neki drugi ravni države obvezno morali podučiti, da socialna država pomeni eno najpomembnejših civilizacijskih pridobitev in da imamo to zapisano v ustavi.

Tudi divje živali občutijo pandemijo

Lovci, tako kot marsikatera druga panoga, so močno občutili epidemijo covida 19. Pogovarjali smo se z vodjo izolske lovske družine, Kajo Felda iz Kort, ki je sicer v „vsakdanjem“ življenju veterinarika.

Epidemija covida 19 je prizadela marsikatero panogo, tudi tiste, za katere se zdi, da jih skoraj ne bi mogla. Ja, tudi divje živali so občutile pandemijo, pa čeprav le posredno.

Pandemijo so namreč občutili predvsem lovci, posebej v Izoli, kjer se tradicionalno udeležujejo predvsem skupinskih lovov, ki pa so v tem trenutku seveda prepovedani. Tako pravi vodja izolske lovske družine **Kaja Felda**, ki to funkcijo opravlja zadnjih pet let, odkar je po koncu študija začela delati kot, zanimivo, veterinarika.

- Kako je epidemija vplivala na delo lovcev?

- Dejansko smo bili lovci še do zadnjega odloka izjema, saj smo lahko prehajali občinske meje za namen lova, ki pa ni samo lov, ampak tudi krmljenje, zalaganje krmišča in tako naprej. Z novembrom bi se morali začeti skupni lovi, a zaradi odloka o prepovedi združevanja to pač ni mogoče. Poleg tega je več kot polovica naših lovcev starejših od šestdeset let in imajo več pridruženih bolezni, zato druženje niti ni priporočljivo.

- Pa ste imeli tudi kakšen primer okužbe med lovci?

- Ja, dva naša lovca sta se srečala s covidom. Oba sicer mlada, a pri enem je bil potek bolezni kar težek in je bil tudi hospitaliziran. Zaradi vsega tega smo se že pred časom odpovedali druženju in kar uspemo narediti, naredimo individualno.

- Pa država, kljub omejitvam, ki vam jih je postavila, vseeno zahteva izpeljavo letnega načrta?

- Seveda. Tako plan odstrela, kot krmljenja, mora biti opravljen. In v tem je tudi težava, saj smo mi najraje opravljali skupinske delovne akcije, s katerimi smo dosegli tistih predvidenih 25 delovnih ur in takrat smo bili tudi najbolj uspešni, zdaj pa jih moramo individualno, oziroma v čim manjših skupinah.

- Največji problem pri nas so divji prašiči.

- Res so problem, saj jih je pri nas resnično ogromno. Pa ne samo pri nas. Že to veliko pove, da imamo v letnem planu minimalni odstrel 27 divjih prašičev, navzgor pa ni omejitev. Tudi zaradi tega jih vsako leto ulovimo več kot je v planu, a jih je še vedno preveč.

- Kako to, da so postali tako velik problem?

- Še pred desetimi leti jih je bilo v naši regiji relativno malo, a ta ogromni prirastek v zadnjih letih beležijo tudi drugod po svetu. Zanimiva je situacija v Berlinu, kjer je že tako veliko divjih prašičev, da jih lahko srečaš med sprehajanjem po mestnem parku, kjer so že večkrat napadli ljudi. Gre za izjemno pametne in prilagodljive živali, z zelo hitro reprodukcijo. Pri nas jim zelo ugaja tudi to, da zemlja nikoli ne zaledeni in lahko rijejo takorekoč vse leto.

- Velik problem z divjimi prašiči imajo v Jagodju.

- Tam je največji problem bližina strunjanskega krajinskega parka, kjer velja veliko omejitev za lov. Poleg tega gre za zelo zaraščeno območje, kjer brez „oštrega“ psa niti

ne opaziš divjega prašiča, ki se skriva dva metra od tebe. Poleg tega se v krajinskem parku ne sme čistiti tega rastja, ljudje pa pogosto tam odmetavajo hrano, saj so v bližini tako hoteli kot avtokampi. In ta zaraščenos, v povezavi z obilico hrane in hitro reprodukcijo, pripelje do tega, da tudi, če bi odstrelili rodno generacijo divjih svinj, bi se problem rešil za zelo kratek čas. Je pa res, da je krajinski park lovsko območje lovske družine Strunjan, mi pa imamo čez le majhno območje ob kampu, ki pa je tudi pretežno urbano.

- Pred časom ste na pobudo krajevne skupnosti Jagodje - Dobrava imeli skupni lov na tem območju.

- Ja, to je bil lep primer skupnega lova med dvema lovskima družinama, a to ni majhen zalogaj. Potrebna je ogromno dogovarjanja med institucijami in lovci. V preteklosti smo sicer imeli nekaj skupnih lovov, a ne ravno veliko.

- Lovci niste ravno v „trendu“. Koliko vas je v izolski lovski družini in je med vami tudi kaj mladih?

- Trenutno nas je nekaj čez petdeset. Mladi prihajajo večinoma iz družin, kjer je lov že dlje časa tradicija, potem pa je še nekaj „padalcev“, kot sem tudi sama, saj v moji družini ni bilo nobenega lovca, odraščala pa sem na Markovcu (smeh). Prihajamo iz vseh vetrov in res smo vedno manj popularni, tako da včasih ti je skoraj nerodno povedati, da si lovec.

- Vseeno pa se vodenje lovske družine zdi kar zapleteno.

- To pa res. Sama sem veterinarika, na fakulteti smo se veliko učili o lovu, veliko na to temo tudi preberem in dejansko je vodenje lovske družine podobno vodenju manjšega podjetja.

Vedno več je inšpekcij, ogromno je zakonov, še več papirologije in čeprav gre za povsem prostovoljno delo, smo lovci osebno kazensko odgovorni. Meni vsi ti papirji vzamejo vsaj dve uri na dan. Za vsako žival, ki jo uplenimo, je treba napisati račun, shraniti čeljust zaradi inšpekcije in tako naprej. In naše delo je vedno bolj pod drobnogledom različnih služb.

- V službi veterinarika, v prostem času pa lovka. Kako gre to dvoje skupaj?

- To marsikoga zanima, a med veterinarji je kar veliko lovcev. Mislim da je to zato, ker kot veterinar moraš imeti nek racionalen odnos do živali, in lovstvo je ravno to, racionalen odnos do živali. Nanje gledaš kot na populacijo, ne pa na posameznike. Seveda se ti lahko zasmili mladič divjega prašiča, a zaveš se tudi, da je taisti mladič tudi problem. Kot veterinar imaš živali gotovo rad, hkrati pa moraš biti do njih racionalen.

- Kdaj si se odločila, da greš med lovce?

- Takoj ko sem dobila službo, sem se vpisala v lovsko družino. Z lovstvom so namreč povezani kar veliki stroški, od dovoljenja za nabavo pušk do oblek, slavnostnih krojev in drugega orodja. Tega pa se nabere tudi za več tisoč evrov. Moj partner je prav tako lovec in sva bila primorana kupiti terensko vozilo samo za namen lova, saj se lahko zgodi, da te sredi noči pokličejo, da je prišlo do povoza srne, ki pa še ni poginila in je v mukah. Takrat moramo priti na mesto nesreče in žival odstreliti, nato jo dati v avtomobil, jo zakopati in shraniti čeljust za inšpekcijo. Zdaj pa si lahko predstavljate kako bi bilo iti s tem avtomobilom naslednje jutro v službo.

- Kako je z divjadjo pri nas?

- Divjih prašičev, kot sva že povedala, je ogromno, prav tako je vedno več lisic in šakalov, ki pa so zaenkrat težava na Krasu, pri nas pa ne, saj so bili od vedno prisotni. Vedno več je tudi nutrij, v Izoli predvsem v Dobravi, proti Strunjanu in smo že pridobili odločbo, da jih lahko lovimo vse leto. Po drugi strani pa je v upadu srna, košut in jelenov pa pri nas tako ali tako skoraj da ni.

AM

GGGS

GGGS d.o.o., Koper, Vojkovo nabrežje 23

GEODETSKE STORITVE

- ureditev meje
- parcelacija
- izdelava geodetskega načrta
- izdelava etažnega načrta z vknjižbo
- izravnava meje
- zakoličenje objektov
- evidentiranje stavbe
- vpis stavbe v kataster stavb

- nadzori in legalizacije objektov
- legalizacija črnih gradenj
- pridobivanje gradbenih in uporabnih dovoljenj
- pridobitev hišne številke
- komparacija
- pravno svetovanje
- cenitve nepremičnin

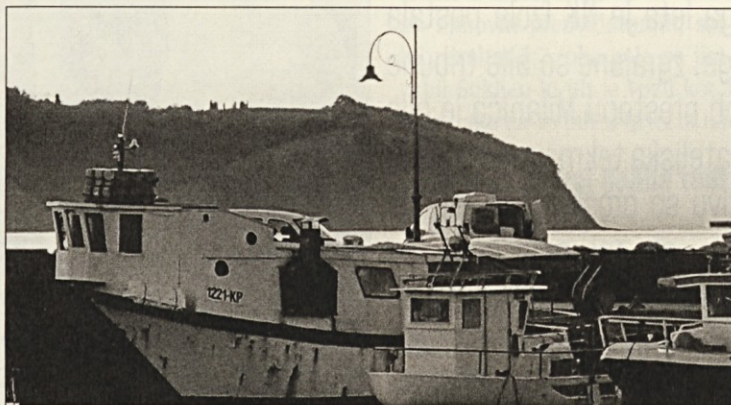
tel.: 05 6278 300
GSM: 041 638 364
e-mail: info@ggs.si
www.ggs.si

Ribičem in ribam korona ne škodi

Čeprav je res, da je ribe v našem zalivu menda kar malo, pa to ni vezano na prisotnost virusa. Ribiči kljub omejitvam delajo razmeroma normalno, predvsem zahvaljujoč ribji borzi v Trstu. Naj tako tudi ostane.

Ribičem zadnjih skoraj trideset osamosvojitvenih let ni bilo lahko. Novonarisanе državne meje so lovišča skrčile iz polovice Jadrana na nekaj kvadratnih metrov, ribiška predelovalna industrija je izgubila večji del tržišča, za Evropo pa bi težko trdili, da jih spodbuja, predvsem po tem, ko je ponudila kar veliko denarja samo zato, da prenehajo z dejavnostjo. In zdaj je prišla še korona.

V prvem valu seveda ni bilo lahko. Vse je bilo novo, nihče ni vedel, če je na barki lahko večja posadka (saj ne, da imamo teh večjih ribiških bark še veliko), prodaja ribe pa je bila pri nas omejena na zasebne kupce in nekajkrat tedensko na ribarnice, ki pa so bile bolj zaprte kot pa ne. Nato je poletje vsaj navidezno normaliziralo situacijo, ob vnovičnem zaprtju „vsega“ pa se za ribiče ni veliko spremenilo.

Kot pravi **Sandi Radolovič**, ribiči delajo kolikortoliko normalno in so ena redkih panog, ki teh omejitev ne občuti tako hudo. „*Na morje gremo normalno, ribja borza v Trstu normalno posluje tako da zaenkrat ni večjih problemov kljub temu, da so pri nas hoteli in gostilne zaprti*“, pravi Sandi Radolovič. Koliko pa so sploh domače gostilne odvisne od ulova slovenskih ribičev? Radolovič pravi, da ne zelo, saj ribe niti ne morejo prodati vsake-mu.

„Nekaterim domačim gostilnam prodamo tisti del ulova, ki je zanje bolj zanimiv, a to je tudi vse. Domači ribiči vsekakor nismo odvisni od tega, kar prodamo domačim gostilnam, kot tudi oni niso odvisni od našega ulova. V vsakem primeru tisti del ulova, ki bi ga prodali gostilnam, zdaj prodamo na ribji borzi.“

Bolj kot prodaja ulova, pa je trenutno težava v ulovu samem, saj je ribe zelo malo. „*Še dobro, da je trenutno veliko mehkužcev, sip, folpov, kalamarov, saj rib ni skoraj nič. Nekoč so bili v tem času moli, a jih že nekaj let skoraj da ni. Ne vemo točno zakaj je tako, a vseeno se je prejšnji mesec zgodilo nekaj izrednega. Namreč, bilo je toliko kozic, gamberov, kot jih tukaj nihče ne pomni.*“

Sandi Radolovič sicer ne ve kako je s prodajo ribe v ribarnicah, a kot so nam povedali, Izolani, sploh v času korone, nismo ravno veliki jedci ribe in ribarnice na žalost ne delajo tako, kot bi lahko. Zakaj je temu tako je težko reči, ampak krivca tokra morda res lahko najdemo v koroni. Sveža riba pač zahteva svežino, ki jo lahko dobiš navadno samo ob jutranjem sprehodu do starega mestnega jedra, kar pa v času samoizolacije ni zelo pogosto opravilo, predvsem za starejši del populacije. Lahko je to, ali pa smo s prodajo Delamarisa prodali tudi del tiste „ribiške“ dediščine, ki smo jo imeli in na katero smo bili tako ponosni.

AM

Poziv k donaciji računalnikov

Kot ste seznanjeni, je Vlada RS z odlokom odredila šolanje na daljavo. Žal je tudi v našem lokalnem okolju veliko učencev, ki zaradi nizkega socialno-ekonomskega položaja nimajo dostopa do računalniške opreme, potrebne za spremljanje učnih vsebin.

Občina Izola je v ta namen zagotovila 15.000 evrov proračunskih sredstev za nakup računalniške opreme, ki bo podarjena osnovnim šolam Vojke Šmuc, Livade ter Dante Alighieri. Poleg tega je šolam že razdelila nekaj rabljenih prenosnih računalnikov. S pozivom k naboru računalnikov pa se obračamo tudi na vas, dragi občani in druge organizacije. Namizni računalniki, prenosniki ali tablice, ki jih podarjate, naj ne bodo popolnoma zastareli (prosimo, da že sami presodite, ali je oprema še uporabna za raziskovanje, učenje in pouk na daljavo). Za donacijo se dogovorite neposredno z osnovnimi šolami, katerih podatke navajamo v nadaljevanju.

Hvala, ker pomagate.

OŠ Vojke Šmuc

Kontaktna oseba: Vanja Lukežič

E-pošta: vanja.lukezic@guest.arnes.si

Tel. št.: 05 662 11 77

OŠ Livade

Kontaktna oseba: Anja Sever

E-pošta: anja.sever@os-livade.si

Tel. št.: 05 662 55 60

SE-OŠ Dante Alighieri

Kontaktna oseba: Massimiliano Bevitori

E-pošta: massimiliano.bevitori@dante-alighieri.si

Tel. št.: 05 662 52 40

ZGODOVINO DELAJO ZGODBE

RUBRIKA ZANIMIVIH ZGODB IZ ŽIVLJENJA NAŠEGA MESTA

Pred 60-timi leti smo izvažali v ZDA

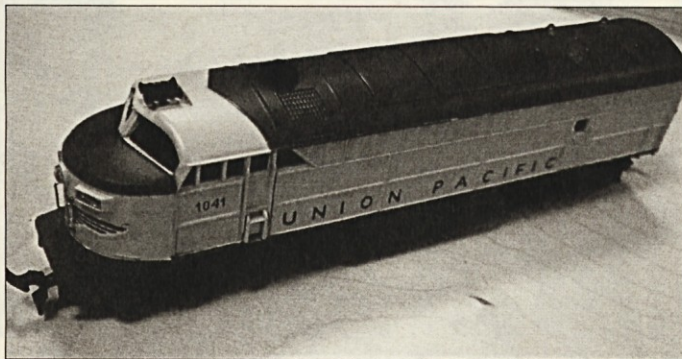
V prejšnji številki je v članku o Mehanotehniku avtor tovarno skromno pohvalil, da so se, zaradi dobre kakovosti, njeni izdelki prodajali tudi v Trstu in celo ponekod po Italiji. Morda bi dodali, da je prav zaradi te

kakovosti ta tovarna izvažala v 50 držav po vsem svetu, tudi v najbolj razvite, da je v ZDA prodajala modele vlakov že v zgodnjih 60-ih, da je v svoji zgodovini sodelovala z najpomembnejšimi distributerji in proizvajalci igračk po vsem svetu in, da so se letno njeni izdelki šteli v sto tisočih. Poleg modelov vlakov in običajnih igračk je tovarna bila in ostala znana tudi po izjemnih didaktičnih igračah. Škoda, da ni o tem še nihče napisal knjige.

Na fotografiji je model lokomotive FM, ki jo je izolska tovarna nekoč davno proizvajala za ameriškega trgovca AHM (Associated Hobby Manufacturers)..

(Srečko Gombač)

Tisto izjemno izolsko

Pisalo se je leto 1990, ki je bilo v marsičem zgodovinsko za nekdanjo in našo sedanjo državo, izjemno pa je bilo za izolski nogomet, ki je takrat doživel kar nekaj nogometnih zgodovinskih dogodkov. Tistega leta je NK Izola postala prvak Slovenske nogometne lige, zgrajene so bile tribune na zahodnem delu stadiona, ob prestopu Milaniča je bila na nabito polnem stadionu prijateljska tekma med Izolo in Partizanom, v Simonovem zalivu so proslavili 70 letnico Nogometne zveze Slovenije in ob tej priložnosti na izolskem stadionu, proti reprezentanci BiH odigrali prvo prijateljsko reprezentančno tekmo ekipe bodoče države Slovenije. Vseh teh dogodkov se spominja, ena od legend izolskega nogometa, Vinko Gregorič, in opozori, da bo izolski nogomet leta 2023 praznoval 100 letnico obstoja.

- Leta 1984/85 smo izpadli iz Slovenske nogometne lige. Naslednji dve leti smo igrali v zahodni conski ligi (drugoligaško tekmovanje op.a.), za sezono 1987/88 pa smo se vrnil v Slovensko nogometno ligo. Takrat je bil trener **Sivko**, potem smo pripeljali **Laloviča**, ki je dobil mlado ekipo samih domačih fantov, starih 19 in 20 let in smo bili na tem, da spet izpademo. Zato smo za spomladanski del pripeljali **Luča Pertiča**, ki je bil takrat prost, hkrati smo, zaradi obstanka, pripeljali nekaj izkušenih igralcev, ki so bili brez kluba in tako smo si izborili obstanek v ligi. Naslednjo sezono smo se spet orientirali na domače igralce in takrat smo že osvojili drugo mesto. S to isto ekipo smo začeli tudi sezono 1989/90, ko smo osvojili **prvo mesto** in od tega je zdaj točno 30 let.

Dobra leta izolskega nogometa

Takrat smo imeli res dobro, mlado ekipo, imeli pa smo enega najboljših strokovnih štabov med slovenskimi klubi.

Rado Pišot in Lučo Pertič v pogovoru z Ivom Milovanovićem za TVS.

Lučo Pertič je bil zelo dober trener (kasneje je treniral Koper, Olimpijo, mlado reprezentanco itd.), njegov pomočnik pa je bil **Rado Pišot** (sedanji direktor Znanstveno raziskovalnega središča v Kopru), ki je diplomiral na DIF in skupaj sta tvorila res dober strokovni tim. Tudi naslednje leto je bilo dobro, saj smo nastopali v **medrepubliški ligi**, toda takrat je država že razpadala in fantje so imeli že težave ob odhodu in vračanju s tekem v Bosni, kjer so avtobus ustavljale razne neuradne patrolje. Na koncu smo bili **mi sedmi, Maribor osmi, Koper pa tam okoli 12-tega mesta**. Olimpija je takrat igrala v prvi ligi. Spomnim se, da smo se o naslednji sezoni pogovarjali v Ljubljani na sestanku, kjer sta bila, med ostalimi, tudi Cerar in Daneu in sem povedal, da mi igralcev ne bomo pošiljali na gostovanja, da bi jih dobili nazaj v krstah in tako smo se vsi odločili za nastopanje v Slovenski ligi. Tako je nastala enotna slovenska liga v kateri je bilo kar 20 klubov.

Kasneje se je pridružila še Olimpija, saj je bilo jasno, da Jugoslavije ni več in jugoslovanske nogometne lige tudi ne. Tako je imela Slovenska liga v sezoni 1991/92 kar 21 moštev. Takrat so bili tudi Dekani prvoligaši. Nadaljevanje poznamo. Mi smo bili v tej enotni prvi Slovenski ligi tretji in smo dobili pravico do igranja v pokalu Uefa, kar je k nam pripeljalo Benfica.

20 parov kopačk za Milaniča

Prav je, da se vrnem v tisto čudovito leto 1990. Takrat smo postali slovenski prvaki, kljub vsesplošni krizi smo dogradili zahodne tribune, ki so bile polne do zadnjega mesta, ko je poleti prišel v goste beograjski **Partizan**. Povod za prihod Partizana na izolski stadion je bil prestop mladega in obetavnega obrambnega igralca **Darka Milaniča**, ki je bil takrat že mladinski reprezentant Jugoslavije. Takrat je pravilnik NSJ določal, da mora klub iz nižjega ranga kot odškodnino za svojega igralca, ki prestopi v višji rang tekmovanja, dobiti **odškodnino v višini 20 parov kopačk**. Nam se je zdelo to malo in smo malo cincali.

Potem so v Partizanu rekli, da so pripravljani v Izoli odigrati tekmo, mi pa naj zaslužimo z vstopnino. Tako je tudi bilo. Stadion je bil nabito poln, prišli so tudi številni ugledni gostje, med njimi tudi predsednik Republiške konference SZDL, **Jože Smole** in vzdušje je bilo izjemno. Dare Milanič je en polčas odigral za Izolo, drugega pa za Partizana, od aktivnega igranja nogometa pa sta se takrat poslovila dva odlična izolska nogometaša.

Znani obrazi pred tekmo s Partizanom (zgoraj) in počastitev Guse in Fičota pred začetkom tekme (spodaj).

Ekipo in vodstvo NK Izola po koncu sezone 1988/89, ko so osvojili drugo mesto v slovenski nogometni ligi. Skoraj ista ekipa je naslednje leto postala državni prvak. Na fotografiji so: **V. Gregorič, Mujanovič, Lalič, D. Gregorič, Mekič, Panda, Peras, Kapun, Okčič, Ivetac, Favento, Željko, Jakomin, Fabjančič, Orhan, Simič, Dečman, Rudl, Venček, Pišlar, Pertič, Jurasovič, Tripar, Jerman, Perkat, Fink, Gunjač, Šumanov in hišnik Stevo**

Iztok Gustinčič Gusa je bil zvezni igralec in kasneje funkcionar in delegat NZS, **Danilo Sergaš Fičo** pa je bil vratar in kasneje trener vratarjev tudi v reprezentanci Slovenije.

Znani obrazi s tekme proti Partizan. **Stranska sodnika** sta bila **Treskavica** in **Sulič**. **Kapetan NK Izole** je bil **Gustinčič**, ki je takrat končal nogometno kariero.

„Če ne bi bilo skupne večerje pri Angelu v Kopru bi s prodanimi vstopnicami zaslužili, tako pa kakšnega posebnega dobička ni bilo. Ostal pa je spomin na ta izjemen dogodek, ki se je začel tako, da so žogo na center prinesli kar z balonom. Rezultata se ne spomnim, čeprav mislim, da smo takrat izgubili. „

nogometno leto 1990

Partizan sicer ni imel najlepših spominov na Izolo. Namreč, enkrat pred tem je bil na pripravah v Istri in tako je odigral tudi prijateljsko tekmo z Izolo, ki pa se ni končala po njihovih predvidevanjih, saj je bil rezultat 2:2, oba gola pa jim je zabil Šukljan ki jih je vozil kot šolarje, tako da so bili zelo jezni nanj.

Tribune bi skoraj dobile tudi športno dvorano

Do tribun smo takrat prišli kar regularno, za razliko od rokometne dvorane, kjer je moral pokojni **Bornšek**, s pomočjo TOP Portorož, ki je prevzel funkcijo nosilca investicije, delati cele vratolomije, da so sploh lahko gradili. Namreč, rokometna dvorana je bila najprej mišljena ob zahodnih tribunah, vendar bi morali zanjo podreti vsaj dve stanovanjski hiši, to pa bi nam vse skupaj zelo zavleklo celo investicijo. Tako smo se odločili za tribune s poslovnimi prostori, kot jih poznamo danes. **Pimar Piran** je dal glavno brco, kjer je delal tudi izolski arhitekt **Fabio Kaligarič** in on je pomagal izrisati tribune.

Takrat smo preko Športne zveze oziroma ZTKO in Obalne samoupravne interesne skupnosti dvignili prispevno stopnjo za šport in zraven smo, tako malo na skrivaj, dodali še prispevek za gradnjo športnih objektov.

70 let NZS in reprezentanca

Tistega leta 1990 je Nogometna zveza Slovenije v Izoli pripravila praznovanje ob **70 letnici** in takrat smo tudi mi dobili priznanje, zanimivo pa je, da je bila istočasno v Izoli prijateljska **mednarodna nogometna tekma Slovenije in Bosne in Hercegovine**, ki bi jo, glede na obdobje, skoraj lahko imeli za prvo mednarodno tekmo slovenske nogometne reprezentance. Takrat je od Izolanov za slovensko reprezentanco zaigral **Davor Perkat** in Slovenija je takrat zmagala z 2:0.

100 let izolskega nogometa

V naslednjem Mandraču bomo preleteli še leti 1991 in 1992, ter napovedali skorajšnjo 100 letnico izolskega nogometa, ki jo bomo praznovali leta 2023.

D.M.

Nastopanje v medrepubliški ligi in kasnejši nastop v evropskem pokalu je čas rojevanja navijaške skupine Ribari, ki so bili tako-le prisotni že na tekmi državnega prvenstva, jeseni 1991, med Izolo in Olimpijo. Na spodnji fotografiji pa je zabeležena podelitev priznanja Nogometne zveze Slovenije, NK Izola. Priznanje je prevzel Vinko Gregorič iz rok predsednika NZS Rudija Zavrta, v ozadju je televizijski reporter Andrej Stare.

DIREKTOR - MARJAN PRELAZ Je dal ukaz ?

PRVE RIBIŠKE UNIFORME, KATERE JE BILO TREBA NOSIT
ZA RIBIŠKI PRAZNIK, OKRASIT VSE RIBIŠKE LADJE S ZASTAVICAMI
IN ODKINITI IZ PRISTANIŠČA NA PETEK ZJUTRAJ OB 9⁰⁰
VSE RIBIŠKE IGRE BODO POTEKALE POPOLDNE: VESLANJE, VLEČENJE VRVI...

ZLATA POSADKA

PIERO BAZARA
KLAUDIJO SERGAŠ
HAMERŠAK JOŽE
"KAPITAN"

ANTEO GLAVIČ

ANGELO JEREBICA
ČELESTIN
BREMEC MIRKO
KO KUHAR

Gospa-

DIREKTOR - MARJAN PRELAZ

KAPITANA RIBIŠKE LADJE "KNEŽAK" SEM SPOZNAL KO SEM PRVIČ SE
ZASLIL KOT KUHAR NA LADJI "MARKO". MOJ PRVI KAPITAN

Dobili smo prve ribiške uniforme in direktor Marjan Prelaz je ukazal, da jih je treba obleči za ribiški praznik, poleg tega smo morali vse ribiške ladje okrasiti z zastavicami. Iz pristanišča smo vsi skupaj odrinili v petek zjutraj ob 9.00, popoldne pa so potekale razne ribiške igre, od veslanja do vlečenja vrvi. Na fotografiji je posadka Knežaka: Piero Bazara, Klaudijo Sergaš, kapitan Jože Hameršek, Anteo Glavič, Angelo Jerebica, Čelestin, kuhar Mirko Bremec kuhar, direktor Marjan Prelaz in gospa, katere imena se ne spomnim.

Jožeta Hamerška, kapitana ribiške ladje Knežak sem spoznal, ko sem se prvič zaposlil kot kuhar na ladji Primorki. Moj prvi kapitan je bil Antolovič Marko, brat Gino kot drugi feralist, Ipsa Nevjo prvi feralist, strojnik Anteo Beštjak, Viktor Gergeta, Ivan Volk (Lupo) in Alojz Gašperut. Plačani smo bili po kilogramu sardel. Vedeli smo, da treba biti na terenu tudi po 15-20 dni, če hočemo več zaslužiti. Žena in moji trije sinovi so me čakali doma, jaz pa sem komaj čakal polno luno, da smo se vrnili v Izolo in malo počivali.

Na morju sem doživel nekaj takih dogodkov, ki jih ne bom pozabil dokler sem živ. Spomnim se, kao je nekoč pihal močan jugo 5-6 boforjev. Upali smo, da se bo umiril, ko bomo šli

mimo Kvarnerja za Valun - Cres, toda kapitan ni več mogel obrniti ladje ne na levo ne na desno. Valove je metalo čez kabino. Ribič Ivan Volk se je zavezal z vrvjo za jambor in mi rekel: „Marino, adijo, ta bot ni spasa, vsi se bomo utopili, če zalije motor.“ Strojnik je medtem preverjal, če je dovolj goriva. Celo večnost, kakšnih 6 do 8 ur smo bili v strahu in brez hrane, a smo končno srečno prispeli v pristanišče Cres.

Tudi drugi tak dogodek se je pripetil v Kvarnerskem zalivu. Z vsemi dvajsetimi ladjami smo tam iskali jate sardel, ko se je naenkrat dvignila gosta megla. Slišali smo prihajajoči tanker, ki je tulil, vendar nismo vedeli od kod prihaja. Bil je vedno bližje, njegovi znaki so bili vse glasnejši. Kapitan Marko je ugotovil, da je barka polna ribe, a se ne moremo zasidrati, dokler tanker ne gre mimo. Ladje so se pomikale vozile levo, desno, naenkrat pa sem v megli, ki se je malo očistila, na razdalji 50 metrov, opazil veliko liso in slišal glasno tuljenje

„Marko, gira, gira a sinistra.“

Tanker nas je zgrešil za las, bi rekel Livjo, toda za nami je bila ladja Klen, ki se ni mogla umakniti in jo je tanker enostavno potopil. Ribiči so se rešili na drugo ladjo, tako da je bilo v tej nesreči tudi nekaj sreče.

JA. BIL JE VEDNO BLIŽJE. KAPITAN MARKO MI REČE: „RIBE JE POLNO. NE MOREMO SE ZASIDRATI. DOKLER TANKER NE GRE MIHO. VSE LADJE SE VOZIJO LEVO, DESNO. NAENKRAT ZAGLEDAM V MEGLO, KATERA SE JE MALO OČISTILA TAKO, DA SEM NA 50 M VIDEL VELIKO LISO IN MOČNO TULJENJE. MARKO GIRA, GIRA A SINISTRA (LEVO), KLEN. KATERO JE TANKER UTOPIL. RIBIČI SO SE REŠILI NA DRUGO LADJO - SREČA V NESREČI.“

Po Rexu smo dobili še Palmo Berto

Ne zgodi se ravno vsak dan v vsakem mestu, da v slabem mesecu dni dobi kar dve mladinski knjigi, ki sta umeščeni v isti kraj. Po knjigi Robija Šabca o zakladu na ladji Rex, je zdaj izšla še knjiga Patricije Sosič Kobal o palmi Berti z izolskega svetilnika.

Za povrh sta obe knjižici izšli pri izolskih založnikih, oba avtorja živita v Izoli, obe knjigi sta ilustrirala izolska mlada ustvarjalca, oblikovali in tiskali so ju v Izoli, tako da jima mirno dodamo izolski predznak. Knjigo Štiriperesna deteljica in zaklad iz ladje Rex smo že predstavili v prejšnjih Mandračih, danes pa je na vrsti knjiga o palmi Berti, ki jo je zapisala Patricija Sosič Kobal, ilustrirala Martina Ljubič, izdala pa Mestna knjižnica Izola.

Patricija je vsestransko aktivna ustvarjalka. Čeprav se sama rada izgovarja na svoje slabe trenutke je v resnici „pulfer“, za katerega nikoli ne veš kdaj bo počil. K sreči so te njene eksplozije ustvarjalne narave in tako smo jo srečevali kot plesalko v skupini Erato, kot pripovedovalko pravljic, kot lutkarico, kot pesnico, kot pisateljico in avtorico pripovedk in lutkovnih igrice, kot koreografinjo, kot okoljsko aktivistko, kot inštruktorico pilatesa in joge, kot gradbenega tehnika in še kaj bi se našlo. Palma Berta je njeno tretje samostojno literarno delo. Po pesniških zbirkah, Po sipinah časa in Srce sredi kaosa, ter po vrsti sodelovanj z drugimi ustvarjalci in ustvarjalkami, je prišla na vrsto Palma Berta, zgodba o palmi, ki jo lahko vsak dan srečamo na poti proti svetilniku.

- To ni tvoje prvo delo a se mi zdi, da si ga najbolj vesela.

- Če si perfekcionista si vedno bolj odgovoren do bralcev, poslušalcev ali gledalcev, zato je z vsakim delom težje. Očitno mi je bilo pisanje usojeno, saj sem pred časom našla zvezek v katerega sem, tam pri desetih letih pri tovarišici Mihaeli Božglav zapisala, da bom pisateljica. „Kakšna pisateljica“ sem si rekla takrat, ko sem našla ta zvezek. Takrat sem že bila plesalka in lutkarica ter po malem pesnica, da bom pisala prozo pa nisem verjela. Res je, da sem obiskovala šolo kreativnega pisanja in se tam marsičesa naučila, da bom iz gradbeništva šla v literaturo in da bom morda nekoč celo živela od tega, pa se mi je zdela čista fantastika.

Sem pa hitro ugotovila, da gre le za različne oblike izražanja tistega, kar nosimo v sebi in tisti naš notranji ritem duše. Ritem izražanja mi je izredno pomemben, na kar me je opozoril tudi glasbenik Dean Semolič, s katerim sva delala radijsko igro, pa tudi pri plesu je bilo isto, zato je moje pisanje na nek način izrazito ritmično.

- Zgodba je začela nastajati že pred leti. Ali palma še stoji?

- Berta še stoji in v teh letih sem jo obiskovala skoraj vsak dan. Nanjo sem postala pozorna med šolo kreativnega pisanja, ko smo dobili nalogo, da napišemo deset naslovov zgodb. Sedela sem v moji „pisarni“ pri Vitaminčku in ko sem se ozrla naokoli sem takoj imela deset pravljic oziroma zgodb. Takrat sem zagledala eno teh palm o katerih sem se že pred tem pogovarjala z Marjanom Tomšičem in sva ugotavljala, kako ne sodijo sem. Takrat se mi je pred očmi izrisala zgodba in potem jo je bilo treba samo še napisati. Bilo je leta 2013, ko sem napisala prvo verzijo in jo spravila v predal. Potem pa me je, veliko kasneje, direktorica Mestne knjižnice, Marina Hrs, povabila k pripovedovanju zgodb o drevesih v njihov študijski krožek Drevesa pripovedujejo. Kakšna tri leta sem hodila z njimi in pripovedovala zgodbe o drevesih kot o čutečih bitjih in si tako nabrala veliko znanja o drevesih in rastlinah nasploh. Skratka, ko sva z Deanom končala radijsko igro, ki mimogrede, še vedno čaka v nekem predalu, sem v „pisarni“ premetala moje zapiske in našla tisto pisanje o palmi Berti.

„Gledam palmo in naenkrat vidim Marino, vidim, krožke o drevesih, vidim gradbeništvo v katerem sem delala vrsto let in naenkrat so se stvari začele sestavljati.“ Seveda sem se tokrat vsega lotila bolj zares. Zdaj sem že veliko vedela o drevesih in tudi o tem, kakšen odnos imamo gradbinci do njih in do narave sploh. Poučila sem se o pticah, ki so pomembni za zgodbo, da ne bi napisala kakšne neumnosti, opazovala sem ljudi v odnosu do dreves in tako se je zgodba vedno bolj sestavljala.

- Si zgodbo morala ali želela napisati?

- Sem človek, ki potrebuje odziv. Da bi pisala zgolj za svojo dušo se mi ne zdi dovolj in ko sem ugotovila, da s to zgodbo bralcu lahko predam znanje, ki sem ga pridobila v krožku Drevesa pripovedujejo, sem bila vedno bolj prepričana, da Berta mora dobiti knjižno obliko.

- Kaj nam pove palma Berta?

- Ta knjiga je domišljajska, saj v resnici palme niso izruvali iz zemlje, vendar pa tudi stvarno pripoveduje o odnosu ljudi do dreves pa tudi o odnosu živali do rastlin, odnosu ptic do palme in celo o odnosih med drevesi. Knjiga govori o naši človeški netolerantnosti do vsega kar nas obdaja in do nas samih. O tem pripoveduje tudi skozi govore živali. Naprimer, lastovka, ki ji je vseeno če bodo poškodovani palmo, važno je, da je njeno gnezdo na varnem. Mislim, da je ta čas ravno pravi za to, da se vidimo med seboj in si pomagamo. Pomagamo tudi tako, da razumemo ta naš kraj, od žive do nežive narave.

Recimo, lesene klopi ob morju s svojo toplino lahko pripovedujejo tisoče zgodb, betonske jih imajo bolj malo. Mi v mediteranu moramo razumeti to toplino in potem ne bomo brezglavo posegali v ta prostor. Spomnim se kakšen je bil park Borisa Benčiča, ko sem bila majhna in smo se poleti tam hladili v senci tis. Pa smo ga z leti spremenili v zelenico z vodomatom in grmovjem. Dejstvo je, da smo bolj razumevajoči do živali kot do rastlin, ker rastline ne govorijo, čeprav imamo v krožku Drevesa govorijo tudi posebno napravo, ki jo priključimo na drevo in poslušamo glasbo, ki jo oddaja. O tem, da so drevesa pljuča mesta pa itak nima smisla govoriti.

- Knjiga je izšla pri Mestni knjižnici Izola.

- Na koncu je bilo vse skupaj zelo čustveno. Marina me je klicala na sestanek krožka in ko sem z zamudno, kar sploh ni moja navada, prišla tja, sem zagledala knjigo za katero sem že mislila, da bo izid predstavljen na naslednje leto. Takrat so se mi dobesedno ulile solze po licih, saj sem dobila najlepše darilo za letošnji okrogli rojstni dan. Knjiga je darilo zame in upam, da bo tudi za bralce in da bodo v njej našli ali odkrili nekaj tistega, kar je mene vodilo pri pisanju te knjige.

Knjigo je lektorirala Lučka Lešnik, oblikovala jo je Moare, tiskala Vlasta Lesjak, za ceno 18 Eur pa jo lahko kupite v Mestni knjižnici Izola. Postopek je enak kot pri prevzemu knjig: knjiznica.izola@guest.arnes.si ali na telefon: 05 66 31 284 oziroma 031 369 283, (ob delovnikih od 10 -15). Za pomoč lahko povprašate tudi Patricijo na tel.: 031 817 460

GalerijaAlga

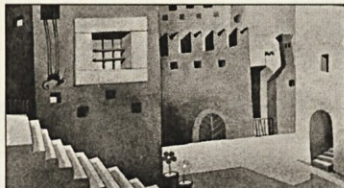
Skupinska razstava

**Skupina ma3ca
Z roko v roki**
grafike in ilustracije

Razstavljajo:

Barbara Casserman / Irene Lorget Lipovec
Krisztina Doltar / Meta Šmalcelj Hudaes**Galerija Insula**

Vabimo vas na ogled razstave

RADKO OKETIČ
Zgodbe na Krasuki si jo lahko ogledate v galeriji Talaso Ter-
me Krka v Strunjanu do 3. februarja 2021.**Galerija Plac Izolanov**

razstava

Bogdan Soban
Barcolana

računalniško generirane slike

Galerija Salsaverde**ROB****ZBADLJIVI POET V STRIPU IN GLASBI**Avtor stripov in kantavtor Martin Ramoveš se je v za-
dnjem obdobju posvetil raziskovanju življenja in dela
satiričnega pisca Ivana Roba. Rezultat njegovega dela
je album Rob – zbadljivi poet v stripu in glasbi.Gre za stripovsko biografijo Roba v knjižni obliki, po-
spremljeno z desetimi uglasbitvami Robovih pesmi**Program CKŠP Izola na spletu.**

Ta teden ne spreglejte na:

facebook.com/kulturnicenter.izola in na kanalu ELTA TV

19. 11. četrtek ob 20.00

Sašo Stare Stand up

21. 11. sobota ob 20.00

My name is Stevo Koncert

22. 11. nedelja ob 20.00

Nedeljske večernice ob osmih z Mefom**Gost: Jure Lesar** Pogovor vodi Drago Mislej Mef

24. 11. torek ob 18.00

»Se da drugače? Se da skupaj?« Okrogla miza

25. 11. sreda ob 20.00

Pogovori ob sredah: Drill Pogovor vodi Erik Toth

26. 11. četrtek

18.30 Mestna knjižnica Izola - NA SPLETU

srečanje bralnega kluba KIRA KNJIGA:

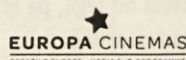
Jana Beňová: Café Hyena• kdor ima gmail: <https://meet.google.com/frq-nsqz-skr>• kdor nima gmaila: <https://apps.google.com/meet/>koda: <https://meet.google.com/frq-nsqz-skr>**Kulturno življenje se ni ustavilo**Ile potek je prilagojen trenutnim razmeram. V želji, da se kmalu znova sreča-
mo, vas lepo pozdravljamo.Objave lahko spremljate tudi na naši FB strani JSKD Izola in Koper <https://www.facebook.com/JSKDizola/>

Program CKŠP Izola na spletu:

Ta teden ne spreglejte na:

facebook.com/kulturnicenter.izolafacebook.com/art.izolafacebook.com/kulturnidom.izola**Četrtek, 19. november ob 20.00****SAŠO STARE**
Stand-up večer**Sobota, 21. november ob 20.00****MY NAME IS STEVO**
Koncert**Nedelja, 22. november ob 20.00****NEDELJSKE VEČERNICE**
OB OSMIH
Z MEFOM

Gost: Jure Lesar

Sreda, 25. november ob 20.00**POGOVORI OB SREDAH**
Gost: DRILLfacebook.com/kulturnicenter.izola, facebook.com/art.izola,
facebook.com/kulturnidom.izolaREPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

DAN SLOVENSKEH SPLOŠNIH KNJIŽNIC 20. november 2020

Knjižnica je prepotrebna (duhovna) hrana

Knjižnica, ki se je zaradi ukrepov nekajkrat zapirala in znova odpirala, je aktivirala vse moči, da je vsem omogočala dostopnost gradiva. V času prvega vala smo nabavili večjo količino e-gradiv, omogočili brezplačni spletni vpis, pripravili povezave na različna učna gradiva in pripravili lastne vsebine. Poskrbeli smo za dostavo gradiva na parkirišču, vozili gradivo na dom ostarelim in slabovidnim, omogočali izposojlo študijske literature in obveznih učnih vsebin. V času odprtosti nam je uspelo izpeljati nekaj dogodkov in se čez poletje pripraviti na nov val. V vratih smo dali izdelati okence, odprtino, ki omogoča izposojlo brez fizičnega vstopanja v prostor, kar se je izkazalo kot dobro, saj tako kar najbolj zaščitimo zaposlene in obiskovalce, ki v zračnem predprostoru prevzemajo izbrano ali naročeno gradivo (preko Moje knjižnice, telefona ali e pošte), vrnejo pa ga preko knjigomata.

Zavedamo se, da je pomemben socialni stik, ki ga v tem času nadomeščajo telefoni in lahko nam verjamete, da tudi sami pogrešamo komunikacijo in vaš neposredni obisk med policami, pred pultom, na prireditvah. Ta teden smo ob ponovnem odloku vlade lahko ohranili dosežani način izposoje, saj smo bili znova uvrščeni med izjeme. V veselje nam je, da vam lahko v živo predamo gradivo.

V Tednu splošnih knjižnic knjižnice po Sloveniji državljanom sporočamo, da kljub razmeram še vedno opravljamo povezovalno vlogo v družbi.

Dan slovenskih splošnih knjižnic (20.11.2020) je tisti čas v letu, ko obeležimo dosežke, ki smo jih kljub letošnjemu posebej zahtevnemu času, uspeli uresničiti. Doživeli smo izjemna večera, posvečena besedi, sliki in pesmi v izvedbi Remigia Grižoniča in Dorine Beržan, s sodelovanjem Suzane Todorovič in Erike Gregorič, predstavitev nove pesniške zbirke Vanje Pegana V nevihtni kapljici nad mestom samevam, predstavila jo je Diana Pungeršič v sodelovanju z Radiem

Koper, iztekle so se predstavitev Zanimivih Izolanov, postavljena je bila razstava Študijskega krožka Šivilja in škarjice, pripravljen video po razstavi in razstava brivcev in frizerjev J. Janežiča, pa fotografije otrok z igračami, in še nekaj drugih dogodkov, dokler jih nismo morali znova prekiniti. Redno se srečujejo člani bralnega kluba Kira knjiga, tudi na daljavo. Novembra smo izdali kratko leposlovno delo Palma Berta, avtorice Patricije Sosič Kobal, v okviru aktivnosti študijskega krožka Drevesa pripovedujejo, namenjeno otrokom in odraslim, ki kliče k ozaveščanju in spoštovanju rastlinskega sveta in dreves kot živih bitij. Zaključili smo dva bralna projekta, Pod svinčenim nebom in že štirinajsto leto, Primorci beremo, kjer je bilo v Izoli prebranih 370 knjig slovenskega leposlovja, v vseh desetih sodelujočih primorsko notranjskih knjižnicah je 846 sodelujočih prebralo 5.400 knjig slovenskega leposlovja.

V drugi polovici leta smo še dodatno povečali nakup e-knjig in hitimo z vnosom gradiva v knjižnično nacionalno bazo, saj smo državna sredstva za nakup prejele šele v začetku tega meseca.

V knjižnici ves čas omogočamo razvoj storitev in dostopnost raznovrstnega gradiva, namenjenega vsem članom družbe in ohranjamo dostop do znanja za vse skupine prebivalcev, da lahko pridobivajo in dostopajo do znanja, fizično in na daljavo. Knjižnice so prisotne v 274 krajih po Sloveniji ter s 13 bibliobusi na več kot 700 postajališčih dostopajo do oddaljenih uporabnikov. Porast uporabe digitalnih knjižničnih storitev, ki jih imajo uporabniki tudi sicer na voljo, kaže na posebnost časa, v katerem živimo. Knjiga v fizični in e-obliki še vedno ostaja nepogrešljivo sredstvo za krepitev duha in najpomembnejši člen v izobraževalnem procesu. Knjigo pa oživljate in ohranjate pri vpljenju prav vi, drage bralke in bralci. **Dobrodošli pri nas.**

M.Hrs

Razstava skupine ma3ca "Z roko v roki"

grafike in ilustracije

V četrtek, 12. 11. 2020 je v Izoli potekala otvoritev nove razstave »Z roko v roki«
 graficne in ilustratorske skupine ma3ca, Andragoškega društva morje – Univerze za tretje življenjsko obdobje Izola.

Zaradi ukrepov za zaježitev novega korona virusa, je otvoritev potekala nekoliko drugače, kot smo je bili vajeni do sedaj. Otvoritev je bila **snemana »v živo«** iz studia Centra za kulturo, šport in prireditve Izola ter **predvajana preko facebooka**. Na otvoritvi so sodelovale vse štiri članice skupine ter predsednica Andragoškega društva morje, ga. **Mira Adler**. Oddajo je vodila **Branka Lipar**. Z nežnimi melodijami, je otvoritev razstave glasbeno obarval izolski virtuoz na kitari g. **Elvis Šahbaz**.

Predsednica društva je v razgovoru predstavila dejavnosti društva v preteklih 12-tih letih, njegov razvoj in uspehe. Poudarila je, da kljub karanteni in ukrepom vlade, ter posledično zaustavitvi dejavnosti, interes do aktivnega in kreativnega preživljanja prostega časa ni upadel. Prav nasprotno. Tudi v prihodnje, če se bodo ukrepi nadaljevali, načrtujejo izobraževanje od doma, kolikor jim bodo tehnične možnosti to dopuščale. Obenem je pohvalila vse napore skupine ma3ca, da so v razmeroma kratkem času pripravili uspešno razstavo.

Skupina ma3ca je najmlajša kreativna sekcija Andragoškega društva Morje v Izoli. Ustanovili so jo šele lansko leto na pobudo nekaterih članov. Skupino sestavljajo štiri navdušenke: Irena Lorget Lipovec, Barbara Casserman, Krisztina Doltar in Meta Šmalcelj Hudales.

Vse so se že prej poglobljeno ukvarjale z umetnostjo: s fotografijo, slikarstvom, kiparstvom, keramiko ali umetno obrtjo in za to tudi prejele nagrade oz. priznanja v državnem in mednarodnem merilu. Grafika jim pomeni nov izziv.

Čeprav so prvo leto delovale brez profesionalnega mentorja, so se izobraževale na različnih tečajih JSKD na obali in v Ljubljani. Veliko znanja so prinesle članice same iz različnih umetniških področij na katerih so ustvarjale, ter tako pripomogle k umetniškemu napredovanju celotne skupine. V preteklem letu so se preizkusile v različnih tehnikah: monotipiji, barvni monotipiji, linorezu, barvnem linorezu, šablonskem tisku, kolagrafiji, sitotisku in suhi igli.

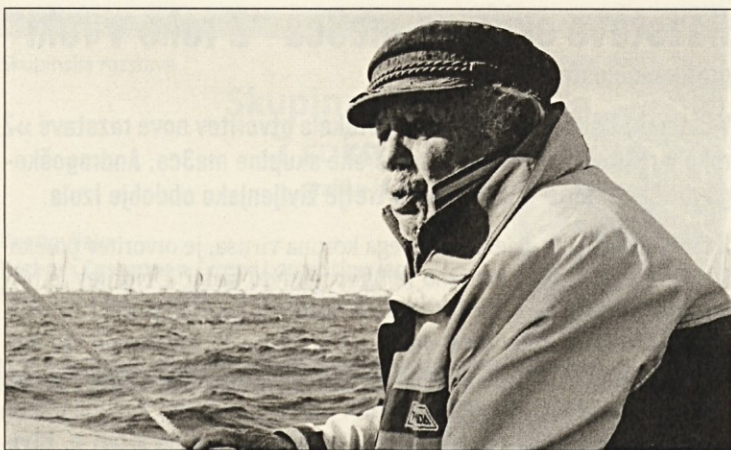
Čeprav jim je korona v marcu porezala peruti, so kljub temu sodelovale na Zlati paleti, kjer so prejele 6 priznanj in en certifikat kakovosti – kar je lepa bera za "začetnice". Grafike, ki so na razstavi, so pregled njihovega dela in rezultat sodelovanja z literarno sekcijo: ilustracija njihove knjižice. S projektom so se prijavile na natečaj JSKD, ki ga je tudi finančno podprl.

Razstavo tematsko sestavljajo štiri motivi: avtoportreti, motivi iz narave, arhitekturni motivi in akti. Navdih za svoje stvaritve avtorice predvsem črpajo iz lastne okolice, življenja in življenjskih izkušenj ter medsebojnih odnosov. Notranjo lepoto vsakega posebej, prelijejo na papirnato podlago.

Razstava skupine »ma3ca« je na ogled v Galeriji Alga, vse do 9. decembra 2020.

Vabljeni na ogled.

CKŠP Izola, Branka Lipar

Odšel je Ivan Pivac

Danes me gotovo ne bo poklical: „Mef, kaj Mandrač ni izšel?“ In ko bom odgovoril, da je izšel, tako kot že 30 let, sledi vprašanje: „Kako da ga še nisem dobil?“ Pa mu ga odnesem v nabiralnik na Verdijevi 2, pa mi pove, da s soprogo vstajata zgodaj in četrtek rada začneta z Mandračem, ki sta mu zvesta od začetka. Zdaj, ko mu je vid upešal, mu ga je Vida morala brati na glas, on pa je komentiral.

Še kakšen mesec nazaj me je klical v nedeljo zvečer: „Mef, kaj si v uredništvu?“ Nisem mu želel ugovarjati, da ob nedeljah zvečer pač ni običaj, da bi bil kdo v uredništvu tednika, ki izhaja ob četrtrkih, ampak sem si nekaj izmislil in se dogovoril za naslednji dan. Seveda sem pozabil, on pa ne. In tako sem poslušal o tem, kako Komunala vztrajno pere kontejnerje točno pred staro občinsko palačo, voda pa se steka po ulici v kanalizacijo. Sicer je na to že velikokrat opozoril, ampak se ni prijelo nikogar. „Tako je, ko si star,“ je razmišljal in verjetno pomislil na tiste čase, ko je opravljal različna pomembna dela in pomembne funkcije. Če bi bil še vedno Republiški inšpektor za delo, gotovo tega ne bi počeli tako in tudi nekaterih gradbenih del v okolici ne bi izvajali na tak šlampast način. „Bom poklical Bredo,“ je včasih zagrozil, ko so ga skušali prepeljati žejnega čez vodo. Ni se ukvarjal z operativci. Ivan je šel do glavnega. Tudi takrat, ko so Miklavčičevi na Rdečem križu zapravili denar za gradnjo doma za otroke s posebnimi potrebami na Debelem rtiču. „Kdo ga je pustil na skupščino“, so se razburjali neodgovorni odgovorni, potem ko so poslušali obtožbe na svoj račun. Danes Dom stoji in tudi Ivan je zaslužen za to.

Ko je 130-tič daroval kri je bil rekorder med izolskimi krvodajalci in na izolskem Rdečem križu bi bil gotovo na steni slavnih, če bi jo imeli. Pa ne le tam. Tudi v krajevni skupnosti, na sindikatih, v različnih občinskih in medobčinskih organih predvsem pa v humanitarnih organizacijah in povsod, kjer je bilo treba kakšno stvar povedati naravnost, brez ovinkarjenja. Tak je bil popoldne in tak je bil dopoldne, v Mehanotehniki, na inšpektoratu, na Cimosu, v izolskem IMP-ju in na Ferrotehni. Ko se je upokojil se ni nič spremenil. Še naprej je ostal človek s stališčem in prepričano levičarsko držo, predvsem pa z velikim občutkom za krivice in napake..

„Bom poklical Šuligoja naj napiše v Delu. Mandrač je premalo,“ mi je povedal brez ovinkarjenja. Tudi o Marini, ki si je neupravičeno prilastila del občinskega zemljišča, pa o slabo vzdrževanem mandraču, kjer je privezana njegova Lepa Vida, veteranica med lesenjačami v zalivu. Ni tekmovalna jadrnica, prej je nekakšna jadrna poljska kuhinja, kjer je bil najboljši brodet, vseeno pa je z njo več kot 30 - krat sodeloval na Barcolani. Pa ne le to. Vrsto let je bil prvo vpisani, tako da so ga letos organizatorji sami povabili, naj pride v Trst, da bo nadaljeval to neverjetno tradicijo. Regate ni bilo, ampak Ivan je bil tudi letos prvi sodelujoči.

Ob njegovem slovesu so se ga spomnili organizatorji Barcolane z zapisom na njihovi spletni strani, dolg članek je dobil celo v tržaškem Piccolu. Fotografija na bok položene Lepe Vide na neki razpihani Barcolani je še danes ena najbolj atraktivnih fotografij tega velikega dogodka.

S soprogo Vido, ki je bila v prvi generaciji slovenskih učiteljev v Izoli, sta letos praznovala njegovo 90 letnico, njenih 88 let in 63 let skupnega življenja s hčerkama, njunima družinama, vnukinjami, vnuki in pravnuki.

Od vseh se je poslovil in še naročil, naj bo slovo karseda preprosto, namesto cvetja, sveč in vencev pa je naročil, naj gredo prispevki izolskemu Rdečemu križu (RKS OZ Izola, Ob starem zidovju 15a, Izola / TRR SI 56 1010 0002 9190108 - Banka Intesa S.Paolo/ sklic SI 00 00022, koda namena IPDO/namen plačila: donacija). Vse je planiral in tako naj bo..

Od Ivana se bomo poslovili v ponedeljek ob 10.00 na izolskem pomolu.

Zapustila nas je Marija Godina (Pianecki)

Čeprav je zadnje čase nismo veliko videvali, so ob vesti, da nas je zapustila privreli na dan številni spomini na prijateljevanje, sodelovanje, druženje in mnoge skupne dogodke. Marija je bila zahtevna prijateljica, saj ni imela dlake na jeziku in nam je povedala vse, kar ji ni bilo prav. Tudi takrat, ko je skrbela za red na uredništvu Mandrača in smo počasi dobili občutek, da je ona direktor, oziroma vsaj šef vzdrževanja, saj nas je tako preganjala s svojo redoljubnostjo, da smo se je skoraj bali, ko se je prikazala na vratih. Toda istočasno je bila Marija življenja polna Izolanka, ki ji zabave niso bile tuje in še danes imamo na steni fotografije, kako se je zavrtila s prvim županom ali pa s kakšnim znanim Slovencem na kateri od uličnih fešt. Tudi na Mediteran festivalu je bila z nami. Pripravljala je neopozabne pohane sardale in sardone, ki so festivalu dodali še nekaj mediteranske drugačnosti, da o njenih slaščicah ne govorimo.

Ko so v knjigarni Graffit pripravljali predstavitev prve knjige o Harryju Potterju, je Marija pobarvala za vrečo kamenčkov, ki naj bi predstavljali bombone iz omenjene knjige. Takrat je ugotovila, da ji to ustvarjanje leži in par let kasneje je že imela svoj atelje v Koprski ulici, v katerem je barvala kamenčke s svetilnika, pred velikonočnimi prazniki pa tudi izjemno lepe pirhe, ki so jih hodili kupovati celo iz sosednjega Trsta. Marija je namreč imela ustvarjalno žilico in ni prav vsakemu samozvanemu slikarju dovolila, da komentira njeno delo. Obiskovala je opero v Veroni in prebrala več knjig kot marsikateri med nami.

Potem ko ji je bolezen onemogočila polno življenje, se je bolj preselila na splet in bila reden gost različnih družbenih omrežij, najpogosteje pa nas je pozdravljala s svojimi jutranjimi fotografijami našega mesta. Včasih je tudi kaj pokomentirala in si nakopala kakšno jezo, vendar Marija ni bila kompromisar. Vztrajala je pri svojem in največkrat je imela prav.

Vzorno je skrbela za pokojnega moža, za sinova Orlanda in tudi Bruna, ki ji je vso to skrb vračal v času, ko jo je bolezen skoraj zaprla v stanovanje in na posteljo. Vsake toliko je še prišla po ulici, povedala, da težko diha in da ji popušča srce, kaj malega pokomentirala in spet izginila. Dokler ni Bruno sporočil, da je ni več.

Kdo bo zdaj barval okrog le bele kamenčke s svetilnika?

(Ur)

Kriminalije

Na lastnikih je

Občanka nas je obvestila, da so na območju Izole napisani različni grafiti zoper vlado. Ugotovili smo, da so to grafiti, ki so bili napisani že v prejšnjem mesecu. Na lastnikih objektov je, da se odločijo o morebitnem pregonu kaznivega dejanja poškodovanje tuje stvari.

Vlomil je najemodajalec?

Moški je naznanil, da mu je najemodajalec vlomil skozi okno in mu je iz stanovanja ukradel nekaj tehničnih izdelkov. Oškodoval ga je za 300 evrov.

Hotel je obračun, dobil pa račun

Poslovodja ene od izolskih trgovin je sporočil, da moški trka po steklu in hoče vstopiti po izteku obratovalnega časa. V trgovino ga ni spustil, moški pa mu je zagrozil, da bo obračunal z njim. Zoper kršitelja bo izveden postopek po ZJRM čl. 6/1. Zoper istega moškega je še ne sodelavec podal kazensko ovadbo za kaznivo dejanje grožnje. Zadeva se preiskuje.

Razpisnika so obvestili

Med intervencijo v Kopru smo izsledili osebo, za katero je bila razpisana tiralica. Razpisnika smo obvestili o ugotovitvah.

Denar in žganje

Nekdo je v Livadah vlomil v stanovanje v večstanovanjski hiši. Ukradel je gotovino in žgano pijačo.

Vsak deveti je dobil kazen

Pri nadzoru izvajanja ukrepov po Zakonu o nalezljivih boleznih smo izrekli 45 opozoril in izdali 5 plačilnih nalogov.

Nasilen je bil

Izolski policisti so zvečer obravnavali nasilje v družini. Nasilnemu partnerju, ki prihaja domov vinjen ali pod vplivom mamil in izvaja fizično in psihično nasilje nad žensko, sledi kazenska ovadba.

Alkoholometer

ALKOHOL: 0,46 mg/l.

Poostren nadzor prometa

Vsega po malo

Policisti Postaje prometne policije Koper so v torek na območju celotne Policijske uprave Koper izvedli poostren nadzor prometa na področju kršitev cestnoprometnih predpisov, tako vozil kot tudi kolesarjev in pešcev ter zimske opreme.

Ugotovljenih je bilo več nepravilnosti:

- 41 x preizkušeni vozniki (nihče ni prekorajčil dovoljene koncentracije alkohola, preizkušen je bil tudi 1 kolesar),
- 12 x ukrep zaradi uporabe GSM med vožnjo,
- 5 x ukrep zaradi neuporabe varnostnega pasu,
- 3 x ukrep zaradi neupoštevanje pomena prometne signalizacije,
- 1 x ukrep za neuporabo čelade na mopedu,
- 5 x ukrep zaradi prekoračitve hitrosti,
- 3 x ukrep zaradi nepravilnosti glede tovora,
- 1 x ukrep za vzvratno vožnjo na avtocesti,
- 1 x ukrep za neupoštevanje znaka policista, s katerim je bil voznik ustavljan,
- 1 x ukrep zaradi prehitevanja kolone pred deloviščem,
- 1 x ukrep zaradi prevažanja nezavarovane živali,
- 1 x ukrep zaradi neopremljenosti vozila z zimsko opremo.

Policisti so v nadzoru kontrolirali tudi spoštovanje Odloka o začasni delni omejitvi gibanja ljudi in omejitvi oziroma prepovedi zbiranja ljudi zaradi preprečevanja okužb s SARS-CoV-2 (na 33 lokacijah) in izdali en plačilni nalog zaradi kršitve odloka.

Upoštevajte cestnoprometne predpise, predvsem prilagodite hitrost vožnje razmeram na cesti in svojih sposobnostim in ne pijte alkohola, ko vozite!

Promet, alcohol & drugs

v petek, 13. 11. 2020, je bil na območju PU Koper poostren nadzor prometa, alcohol & drugs. Nadzor je potekal na počivališču Risnik in na območju obale.

Skupno smo preizkusili 159 voznikov. Pri enem vozniku smo ugotovili prisotnost 0,65 mg alkohola na liter izdihanega zraka. Vozniku smo odvzeli voziško dovoljenje in mu prepovedali nadaljnjo vožnjo. Poleg tega smo zaradi poteka veljavnosti voziškega dovoljenja zasegli osebni avtomobil, 4 voznike kaznovali zaradi drugih cestnoprometnih prekrškov, 4 osebe pa opozorili zaradi neupoštevanja COVID odlokov (neizpolnjeni obrazci, neuporaba zaščitne maske).

Ne pozabite na zimo!

Ne pozabite! V nedeljo, 15. novembra, je nastopil dan, ko morajo biti vsa vozila v cestnem prometu opremljena z zimsko opremo.

NAŠA IZOLA (skrivalnica)

Če ste v minulem tednu sprejeli naš izziv, se podali v lov za prezrtimi zanimivimi detajli v naši Izoli in z rekreativnim pohodom mimogrede naredili nekaj zase, smo z našo pobudo zadeli v polno.

Motiv, ki smo ga objavili v prejšnjem Mandraču, se nahaja v Smrekarjevi ulici.

Naš kraj oziroma naša občina pa ima še veliko zanimivih arhitekturnih in drugih, tudi zabavnih vsebin. Vabimo vas k reševanju nove uganke. Morda veste, kje se nahaja motiv iz fotografije na desni strani?

Branko Vuga

MALI OGLASI

RAZNO

- Opravljamo mala in večja zemeljska dela. Košnja, obrezovanje drevja, posek dreves, mala in večja rušenja, izkopi... Miha Debevec s.p. 051-494-105

- Oddam garsonjero v centru Izole za 1 - 2 osebi do konca maja 2021. Tel 040 89 65 34 ali 040 24 08 30

- Prodajam pasaro Elan brez kabine, dolžine 4,79, obnovljeno in dobro ohranjeno. Tel. 040 457 731

- Prodajam izvenkrmni motor TOHATSU MFS5C, moči 3,65 kW, število ur obratovanja: 400. Motor vsako leto redno servisiran pri pooblaščenem prodajalcu. Tel. 040 457 731.

- Prodajam tri plastične kadi za grozdje, 500 litrov in 2 krat 700 litrov, flaškon

(steklen, 54 litrov) in 2 bazena za vodo na kovinskih stojalih (1000 l). Tel 041 721 220

- Po polovični ceni prodajam popolnoma novo, večjo kletko za ptice (64x35x55 cm). Tel. 031 872 203

NAJAMEM

- Najamem manjše stanovanje v Izoli ali Kopru od oktobra 2020 do pomladi 2021. Sem mlajša zaposlena, nekadilka, brez domačih živali. Ponudbe na telefon 069 733 085 (Joži)

- Najamem boks ali garažo za motor v Izoli. Tel. 041 686 551 (Dušan)

PODARIM

- Podarim odlično ohranjeno masažno kad. Info. 041 692 389 v popoldanskih urah.

- Podarim dobro ohranjen otroški voziček. 041 607 821

u Pri Perotu
+386 (0) 41 858 473

**Osebni
prevzem**
tel.: 041 858 473

*Saj veste kje?
Med parkom in Lonko.*

Korona gor ali dol, z Belvederja je vedno lepa

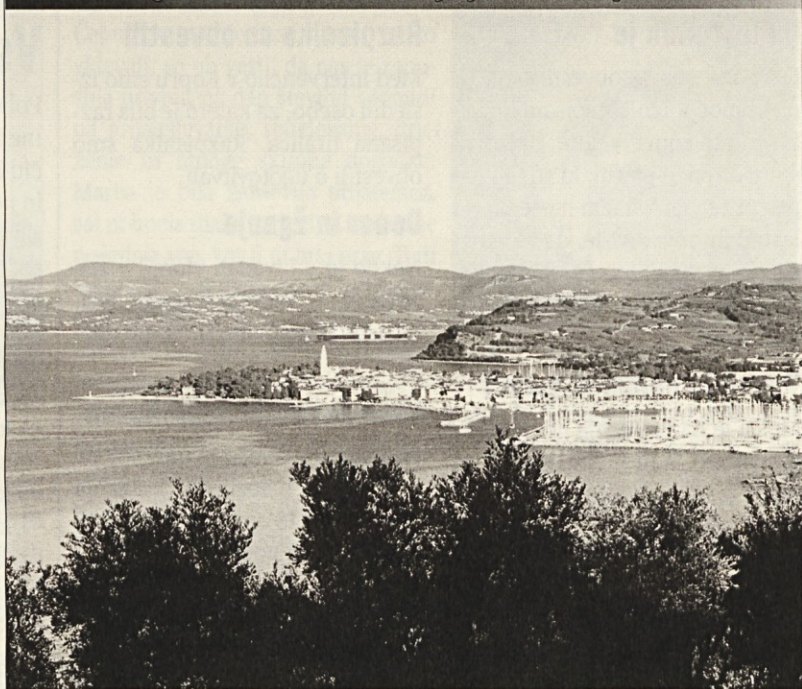
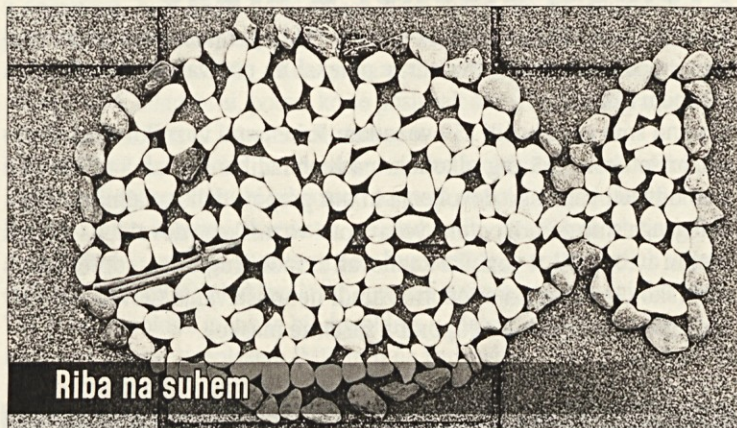

Foto: facebook/Gorast Radoljevič

Bi lahko šlo tudi drugače?

Riba na suhem

Foto: Dušan Ambrož

Roža vetrov počasi razpada

Roža vetrov, ki jo je v sodelovanju z enimi drugimi izolskimi turističnimi delavci na Sončno nabrežje postavil pokojni izolski umetnik Marjan Motoh, kaže znake „uporabe“. Čas in vreme sta marmornato ploščo že načela, a tudi naslanjanje delovnega materiala, orodja in tlakovcev ni moglo koristiti. Marjan se ne bi pretirano sekiral in bi se sam lotil rešitve problema, kot mu je bilo v navadi. Kdo pa je na vrsti zdaj, ko njega ni?

Tudi novinarstvo je na varni razdalji. Tako-le je Armando Šturman (RA Koper) v izolskem kulturnem domu intervjuval Vlada Kreslina.

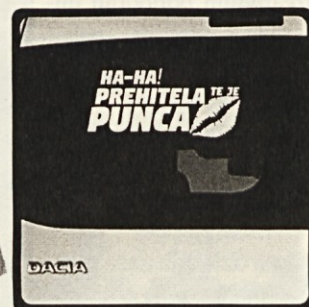

Stiskarna Mandrač
+386 040/43-29-43

splet: stiskarna.mandracs.si
fb: www.facebook.com/mandrac.si
mail: stiskarna.mandracs@gmail.com

majice
kape
šalice
puzle
itd.

nalepke za avto
nalepke za računalnik
stenske nalepke
urnik nalepke